

Utan barn

Skillnader i barnlöshet mellan kvinnor
och män i olika grupper

Utan barn

– skillnader i barnlöshet mellan kvinnor och män i olika grupper

Producent SCB, Statistiska centralbyrån
Avdelningen för befolkning och
välfärd
104 51 Stockholm
010-479 50 00

Förfrågningar Johan Tollebrant
010-479 49 96
johan.tollebrant@scb.se eller
demografi@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:
Källa: SCB, Utan barn – skillnader i barnlöshet mellan kvinnor och män
i olika grupper Demografiska rapporter 2020:1

No children - differences in childlessness between women and men in various groups

Producer Statistics Sweden, Population and
Welfare Department
SE-104 51 Stockholm, Sweden
+46 10-479 50 00

Enquiries Johan Tollebrant
+46 10-479 49 96
johan.tollebrant@scb.se or
demografi@scb.se

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.
When quoting, please state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, No children - differences in childlessness
between women and men in various groups Demographics reports
2020:1.

ISSN: 1654-1510
URN:NBN:SE:SCB-2020BE51 BR2001_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Förord

Statistikmyndigheten SCB gör varje år en framskrivning av Sveriges befolkning. Antaganden görs om den framtida utvecklingen av barnafödandet, dödligheten och migrationen. Varje antagande utarbetas genom analyser av dessa komponenter. En fråga som är central för antagandena om barnafödande är barnlöshet.

Syftet med denna rapport är att studera vad som kännetecknar de som är barnlösa vid olika åldrar och de som förblir barnlösa i slutet av sina barnafödande åldrar efter olika bakgrundsvariabler. Både kvinnor och män studeras. Resultaten från rapporten används som underlag för antagandet om det framtida barnafödandet i befolkningsframskrivningen.

Rapporten har tagits fram av Johan Tollebrant och synpunkter har lämnats av Karin Lundström och Lena Lundkvist.

SCB i februari 2020

Magnus Sjöström
Avdelningschef

Maj Eriksson Gothe
Enhetschef

Innehåll

Förord	2
Sammanfattning	4
Inledning	6
Bakgrund	8
Frivillig och ofrivillig barnlöshet	9
Ökad ålder vid barnafödande	12
Ålder vid första barnets födelse	12
Barnlöshet efter ålder	15
Föräldrarnas bakgrund och utbildningsnivå	18
Föräldrarnas bakgrund	18
Utbildningsnivå	21
Utbildningsnivå och föräldrarnas bakgrund	25
Sysselsättning, inkomst och hushållsställning	27
Sysselsättning	27
Inkomst	30
Hushållsställning	32
Utveckling i framtiden	34
Kort om statistiken	37
Statistikens ändamål och innehåll	37
Information om statistikens framställning	39
Information om statistikens kvalitet	40
Referenser	41
Tabellbilaga	43
No children - differences in childlessness between women and men in various groups	47
Summary	47
List of tables	50
List of graphs	50
List of terms	51

Sammanfattning

Statistikmyndigheten SCB gör varje år en framskrivning av Sveriges befolkning. Antaganden görs bland annat om den framtida utvecklingen av barnafödandet. En fråga som är central för antagandena om barnafödande är andelen kvinnor som inte föder något barn.

Syftet med denna rapport är att studera vad som kännetecknar de som är barnlösa vid olika åldrar och de som förblir barnlösa i slutet av sina barnafödande åldrar efter olika bakgrundsvariabler. Både kvinnor och män studeras. Resultaten från rapporten används som underlag för antagandet om det framtida barnafödandet i befolkningsframskrivningen.

I antagandena om fruktsamhet i befolkningsframskrivningen görs separata antaganden för kvinnor födda i Sverige och utrikes födda kvinnor. Som en del av antagandet om Sverigefödda kvinnors framtida barnafödande skattas andelen barnlösa, både i slutet av de barnafödande åldrarna och i yngre åldrar. För utrikes födda kvinnor används en mindre detaljerad metod där uppgift om andelen barnlösa inte används. Med anledning av det studeras i denna rapport endast Sverigefödda kvinnor och män. Barnlöshet definieras här som att de inte fått barn i Sverige.

Det finns flera faktorer som påverkar varför kvinnor och män är barnlösa. Grovt förenklat kan barnlöshet delas upp i frivillig och ofrivillig barnlöshet. Denna statistik är framtagen genom uppgifter från SCB:s befolkningsregister och genom dem går det endast att se om en person fått barn eller inte. För att få reda på om de som inte fått barn är frivilligt eller ofrivilligt barnlösa skulle personerna behöva tillfrågas om detta, vilket inte har gjorts.

Vanligen mäts andelen barnlösa kvinnor och män i slutet av de barnafödande åldrarna. För kvinnor används i denna rapport 45 års ålder och för män 50 års ålder. Efter de åldrarna är det få som får sitt första barn. Av de som nyligen kommit upp i åldrarna då de flesta avslutat sitt barnafödande, kvinnor födda 1973 och män födda 1968, är 13,5 procent av kvinnorna och 21,5 procent av männen barnlösa.

I rapporten studeras även de som är yngre och ännu inte avslutat sitt barnafödande, exempelvis hur stor andel som är barnlösa vid 35 års ålder. Något som spelar roll för hur många som är barnlösa i framförallt yngre åldrar är åldern vid första barnets födelse. När åldern för första barnet ökar blir andelen barnlösa i yngre åldrar högre.

Att fler studerat på universitet och högskola har, tillsammans med andra faktorer, bidragit till att de som fått barn fick det vid en

genomsnittlig högre ålder. Trots att en högre andel var barnlösa vid exempelvis 35 års ålder var det ingen skillnad i andelen barnlösa i slutet av de barnafödande åldrarna. Av de födda i slutet av 1970-talet, som ännu inte avslutat sitt barnafödande, har andelen barnlösa vid 35 års ålder fortsatt öka.

I och med att en större andel av Sveriges befolkning är utrikes födda ökar även andelen födda i Sverige med en eller två utrikes födda föräldrar. Kvinnor och män med båda föräldrarna födda i Sverige är i lägre grad barnlösa än de med en eller två utrikes födda föräldrar.

I rapporten studeras även andelen barnlösa efter utbildningsnivå. Andelen i befolkningen med eftergymnasial utbildning har ökat och andelen med förgymnasial utbildning har minskat över generationer. Under flera generationer har män med en längre eftergymnasial utbildning haft lägst barnlöshet vid 50 års ålder jämfört med de med kortare utbildning. Av kvinnor födda på 1950- och 1960-talet har de med gymnasial utbildning haft lägst barnlöshet vid 45 års ålder. Andelen barnlösa kvinnor med gymnasial utbildning har legat på ungefär samma nivå över de jämförda födelseårgångarna. Bland de med en längre eftergymnasial utbildning har andelen barnlösa däremot minskat och av kvinnor födda i början av 1970-talet är de i den utbildningsgruppen som har lägst barnlöshet. Samtidigt har barnlösheten bland både kvinnor och män ökat bland de med en förgymnasial utbildning, en grupp som också har minskat i till antalet.

I rapporten analyseras några bakgrundsvariabler som ändras från år till år. De som är barnlösa i slutet av de barnafödande åldrarna jämförs med de som fått barn vad gäller sysselsättning, inkomst och familjeställning tidigare i livet. Resultatet visar att både kvinnor och män som är barnlösa i slutet av de barnafödande åldrarna i genomsnitt varit sysselsatta färre år och haft lägre inkomst än de som fick barn. Att ha en partner är i många fall en förutsättning för att få barn och något som i hög grad påverkar barnafödandet och barnlösheten är familjesituationen. Resultatet visar att de som bor med en partner i större utsträckning fått barn än de som inte bor med en partner.

Rapporten avslutas med ett kapitel som diskuterar hur andelen barnlösa kan komma att utvecklas i framtiden och vad som kan leda till ökad eller minskad barnlöshet.

Inledning

Statistikmyndigheten SCB ansvarar för Sveriges officiella befolkningsframskrivning och gör varje år en framskrivning av Sveriges befolkning. Antaganden görs om den framtida utvecklingen av barnafödandet, dödligheten och migrationen. Varje antagande utarbetas genom analyser av dessa komponenter. En fråga som är central för antagandena om barnafödande är barnlöshet.

Syftet med denna rapport är att studera vad som kännetecknar de som är barnlösa vid olika åldrar och de som förblir barnlösa i slutet av sina barnafödande åldrar efter olika bakgrundsvariabler. Både kvinnor och män studeras. Resultaten från rapporten används som underlag för antagandet om det framtida barnafödandet i befolkningsframskrivningen.

I antagandena om fruktsamhet i befolkningsframskrivningen skattas det framtida barnafödandet för Sverigefödda kvinnor utifrån ett kohortperspektiv. En födelsekohort består av personer födda under samma kalenderår eller en sammanslagning av flera kalenderår. Nedan benämns det som födelseårgång. För Sverigefödda kvinnor skattas sannolikheten att kvinnor födda ett visst år ska få sitt första, andra, tredje respektive fjärde (eller fler) barn vid en specifik ålder. För utrikes födda skrivs istället årliga åldersspecifika fruktsamhetstal fram för olika födelselandsgrupper. Metoden för att skriva fram framtida fruktsamhetstal för utrikes födda kvinnor är periodbaserad och mindre detaljerad än den som används för kvinnor födda i Sverige. Läs mer i rapporten *Sveriges framtida befolkning 2018–2070* (SCB, 2018).

Studierna i denna rapport görs på liknande sätt, kvinnor och män i olika födelseårgångar studeras och endast kvinnor och män födda i Sverige är inkluderade. I denna rapport används ordet barnlös om de som inte har fått barn i Sverige. Personer som fått barn utomlands och återvänt till Sverige och personer som adopterat barn betraktas här som barnlösa. Denna avgränsning har gjorts då huvudsyftet med studien är att vara underlag till fruktsamhetsantagandet i befolkningsframskrivningen. I framskrivningen används antagandet för att beräkna antalet barn som föds i Sverige. Barn födda utomlands eller utrikesadoptioner klassas i befolkningsstatistiken och i framskrivningen som invandrade personer. Läs mer om avgränsningar som gjorts i *Kort om statistiken*.

För utrikes födda kvinnor har barnafödande och barnlöshet studerats ur ett kohortperspektiv i en tidigare rapport från SCB. Där studerades barnafödande både utifrån de barn de fått i Sverige och de barn som de fött innan de invandrade till Sverige (SCB, 2014a).

Rapporten inleds med ett bakgrundskapitel som beskriver hur utvecklingen av andelen barnlösa i slutet av de barnafödande åldrarna sett ut historiskt, en internationell jämförelse samt faktorer som påverkar barnlöshet tas upp. Därefter följer ett kapitel om hur åldern vid barnafödande förändrats och hur det påverkat andelen barnlösa vid olika åldrar. I de två nästkommande kapitlen redovisas andelen barnlösa efter olika bakgrundsvariabler. Först efter föräldrarnas bakgrund samt utbildningsnivå, därefter efter sysselsättning, inkomst och sysselsättning. Rapporten avslutas med ett kapitel som diskuterar hur andelen barnlösa kan komma att utvecklas i framtiden och vad som kan leda till ökad eller minskad barnlöshet. I *Kort om statistiken* finns mer information om hur de olika grupperna är definierade, hur statistiken tagits fram och statistikens kvalitet.

Bakgrund

Vanligen mäts andelen barnlösa kvinnor och män i slutet av de barnafödande åldrarna. För kvinnor används i denna rapport 45 års ålder och för män 50 års ålder. Efter de åldrarna är det få som får sitt första barn. I rapporten studeras även de som är yngre, i åldrar då alla ännu inte avslutat sitt barnafödande, exempelvis hur stor andel som är barnlösa vid 35 års ålder.

Av de som nyligen kommit upp i åldrarna då de flesta avslutat sitt barnafödande, år 2018 var det kvinnor födda 1973 och män födda 1968, är 13,5 procent av kvinnorna och 21,5 procent av männen barnlösa. Att män i högre grad är barnlösa i slutet av de barnafödande åldrarna än kvinnor förklaras framförallt av att det finns fler män än kvinnor i de barnafödande åldrarna. Detta har sin naturliga förklaring i att det varje år föds fler pojkar än flickor. Det beror även på att en del barn som föds saknar uppgift om fadern. Ytterligare en anledning är att det är vanligare bland män än bland kvinnor att få barn med flera partners, men det har samtidigt blivit mindre vanligt under 2000-talet (SCB, 2013). Även migration kan påverka. Även om endast kvinnor och män födda i Sverige ingår i denna studie kan de fått barn med en utrikes född partner. Under de senaste decennierna har det varit något vanligare att en Sverige-född kvinna fått barn med en utrikes född man än att en Sverige-född man fått barn med en utrikes född kvinna. Under de flesta år sedan 1970 har skillnaden varit ungefär 1000 barn per år.

Andelen barnlösa har varierat över generationer. Under 1800-talet var det vanligt att få många barn samtidigt som många förblev barnlösa. Hur stor andel av kvinnorna som då var barnlösa finns inte uppgift om i den historiska statistiken. Av de kvinnor som föddes i slutet av 1800-talet var det omkring 20 procent som var ogifta vid 40 års ålder. Förhållandevis få barn föddes utanför äktenskapet, omkring 10 procent. Skattningar som gjorts tyder på att barnlösheten var högre än idag (SCB, 1999).

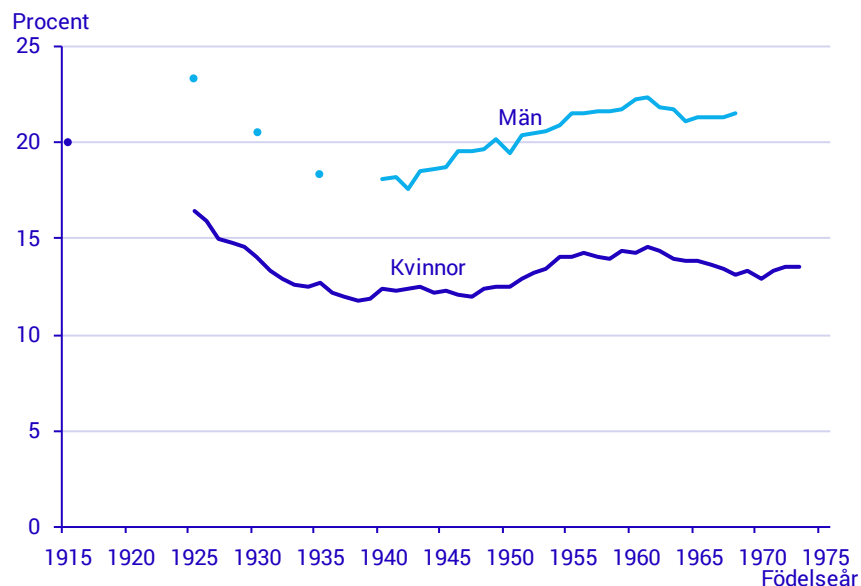
De första undersökningarna om barnlöshet som gjorts på SCB avser kvinnor födda 1910. Av dessa fick 20 procent inga barn (SCB, 2014b). För kvinnor födda senare har barnlösheten minskat, se diagram 1.

För män finns uppgifter tillgängliga från de födda 1925. Skillnaden mellan kvinnor och män har varit ungefär lika stor över generationerna och män har följt samma mönster som kvinnor, dock med en högre andel barnlösa.

Diagram 1

Andel barnlösa, kvinnor vid 45 års ålder och män vid 50 års ålder, efter födelseår

Proportion of childless, women at age 45 and men at age 50, by year of birth. Percent

Ur ett internationellt perspektiv finns länder som har både lägre och högre barnlöshet än Sverige. I många Europeiska länder har barnlösheten ökat de senaste decennierna. Av kvinnor födda 1940 var genomsnittet i Europa omkring 10 procent barnlösa. Den genomsnittliga andelen har ökat och var omkring 15 procent bland kvinnor födda 1968 (Sobotka, 2017).

Generellt är det en lägre andel barnlösa i östra delarna av Europa och högre andel barnlösa i västra och södra Europa. Länder med låg andel barnlösa, under eller omkring 10 procent, är exempelvis Bulgarien, Ryssland, Tjeckien och Ungern. Exempel på länder med hög andel barnlösa är Italien, Schweiz, Tyskland och Österrike. Av Sveriges grannländer är ungefär samma andel kvinnor barnlösa i Danmark och Norge som i Sverige, i Finland är det däremot en högre andel, omkring 20 procent (Sobotka, 2017).

Frivillig och ofrivillig barnlöshet

Det finns flera faktorer som påverkar varför kvinnor och män är barnlösa. Grovt förenklat kan barnlöshet delas upp i frivillig och ofrivillig barnlöshet. Ofta görs studier om barnlöshet genom registerstatistik, som denna rapport, där det endast går att se om en person fått barn eller inte. För att få reda på om de som inte fått barn är frivilligt eller ofrivilligt barnlösa behöver personerna tillfrågas om detta.

I en enkätundersökning om attityder till barnafödande som SCB genomförde under år 2009 tillfrågades kvinnor och män om deras tankar om framtida barnafödande (SCB, 2009). Av de som ännu inte fått barn trodde en stor del att de skulle bli föräldrar i framtiden. Andelen var

ungefär lika stor för kvinnor som för män. Inställningen till barnafödande kan variera över tid, exempelvis på grund av att livssituationen ändras.

Personerna som var äldre när de tillfrågades var dock mer tveksamma. Bland kvinnor 34–40 år och män över 35 år var det förhållandevis vanligt att svara nej på frågan om de trodde att de kommer att få barn i framtiden. Men även i dessa åldrar trodde mer än hälften att de skulle komma att få barn i framtiden. Att andelen som inte tror att de kommer få barn är högre i de äldre åldersgrupperna beror antagligen till stor del på att många av de som vill ha barn redan hunnit få det vid den åldern.

Jämförs resultatet från attitydundersökningen (SCB, 2009) med en tidigare som genomfördes år 2000 (SCB, 2000) märks dock en något mindre positiv inställning till att få barn i den senare undersökningen. Ur ett längre perspektiv har andelen som svarat nej på frågan om de tror att de kommer att få barn i framtiden dock minskat. Liknande attitydundersökningar som genomfördes på 1980- och 1990-talen visar att färre då trodde att de skulle få barn i framtiden (SCB, 2000).

Frivillig barnlöshet

De personer i enkätstudien (SCB, 2009) som svarade att de trodde att de inte, eller troligen inte, skulle komma att få barn någon gång fick även frågan om de vill ha barn eller inte. Ungefär hälften av både kvinnorna och männen svarade att de inte vill ha barn. Genom enkätundersökningen uppskattades den frivilliga barnlösheten till omkring fem procent för kvinnor under 34 år och män under 36 år. Av de barnlösa kvinnorna 34–40 år uppgav en femtedel att de inte ville ha barn och av männen 36–44 år var det en fjärdedel.

Sex år efter enkätstudien genomfördes en registeruppföljning för att se hur deras barnafödande såg ut åren efter. Inställningen till barnafödande som besvarades i enkäten har ett tydligt samband med om de fått barn eller inte. Av de som svarade att de trodde att de skulle få barn har en signifikant större andel fått det jämfört med de som var mer negativt inställda. Av de som svarade att de inte tror att de kommer att få barn i framtiden hade ingen av kvinnorna och endast ett fåtal av männen fått barn sex år efter att frågan ställdes (SCB, 2017).

Ofrivillig barnlöshet

Enligt WHO definieras ofrivillig barnlöshet som utebliven graviditet trots regelbundna försök under ett års tid. Mellan 10 och 15 procent av alla heterosexuella par uppskattats ha drabbats av fertilitetsproblem någon gång (Q-IVF, 2019). Den ofrivilliga barnlösheten kan bero på fysiologiska eller medicinska faktorer som gör det svårare att få barn. Ungefär en tredjedel av fallen beror på orsaker hos mannens spermieproduktion, en tredjedel orsaker hos kvinnans livmoder eller ägg och för den resterande tredjedelen är orsaken till barnlösheten en kombination

hos både mannen och kvinnan alternativt att ingen orsak hittas (Q-IVF, 2019).

Den viktigaste fysiologiska faktorn för kvinnors fertilitet är ålder. Förmågan att få barn avtar med åldern. Andra orsaker till ofrivillig barnlöshet kan vara hälsorelaterade eller medicinska faktorer. Det kan till exempel vara droganvändning, könssjukdomar, över- och undervikt, stress eller sexuella problem. Dessa faktorer kan alla påverka fertiliteten negativt för både kvinnor och män.

Enligt enkätundersökningen som SCB genomförde 2009 (SCB, 2009) visade det sig att en stor del av kvinnorna 34–40 år och männen 36–44 år hade försökt få barn men ännu inte lyckats. Drygt 50 procent av de sammanboende kvinnorna och männen i den åldersgruppen uppgav detta som skäl till att de var barnlösa. För de flesta är det också det enda skälet de angett men det var även vanligt att svara att de inte kände sig mogna för att få barn eller att de ville göra annat först.

Ofrivillig barnlöshet beror inte bara på medicinska orsaker. Det kan även bero på frånvaro av en partner eller att partnern har samma kön. Det kan gälla personer som inte hittat någon partner att få barn med, samkönade par och de som vill leva som ensamstående personer. Genom hjälp att bli gravid, exempelvis genom assisterad befruktning, är det möjligt för dessa grupper att bli gravida. Läs mer under *Assisterad befruktning* nedan.

Assisterad befruktning

Att använda olika hjälpmedel för att bli gravid blir vanligare. Det kan bero både på en medicinteknisk utveckling och att fler är äldre när de börjar försöka få barn. Totalt har det fötts över sju miljoner barn efter vitro fertilisering-behandlingar (IVF) världen över sedan det första barnet föddes 1978. Enligt Nationella kvalitetsregistret för assisterad befruktning genomfördes cirka 20 000 IVF-behandlingar år 2017. Det finns även svenska kvinnor som gjort IFV-behandlingar utomlands. Hur många det är finns det ingen statistik på. Drygt en femtedel av de startade behandlingarna 2017 ledde till en förlossning och 4,3 procent av alla barn som föddes i Sverige kom till genom en IVF-behandling (Q-IVF, 2019). Det är stora skillnader i andelen behandlingar som leder till förlossning beroende på kvinnans ålder. För de som var under 30 år när behandlingen startade ledde 27 procent till förlossning, för kvinnor som var över 42 år var det 8 procent (Q-IVF, 2019). Sedan år 2016 har ensamstående kvinnor samma rätt till assisterad befruktning som par vilket gör det lättare för ensamstående kvinnor att få barn (Prop. 2017/18:155, 2017).

Ökad ålder vid barnafödande

I detta kapitel studeras hur åldern vid första barnets födelse har förändrats över generationer och hur detta har påverkat andelen barnlösa vid olika åldrar.

Ålder vid första barnets födelse

Något som spelar roll för hur många som är barnlösa i framförallt yngre åldrar är åldern vid första barnets födelse. När åldern för första barnet ökar blir andelen barnlösa i yngre åldrar högre. Bland de födelseårsgångar som avslutat sitt barnafödande och som framförallt studeras i denna rapport har medelåldern ökat i stort sett varje år för både kvinnor och män. Bland de födda 1950 var medelåldern vid första barnets födelse 24,6 år för kvinnor och 27,4 år för män. Av de som nyligen, till största del, avslutat sitt barnafödande, kvinnor födda 1973 och män födda 1968, var medelåldern 28,6 respektive 30,0 år.

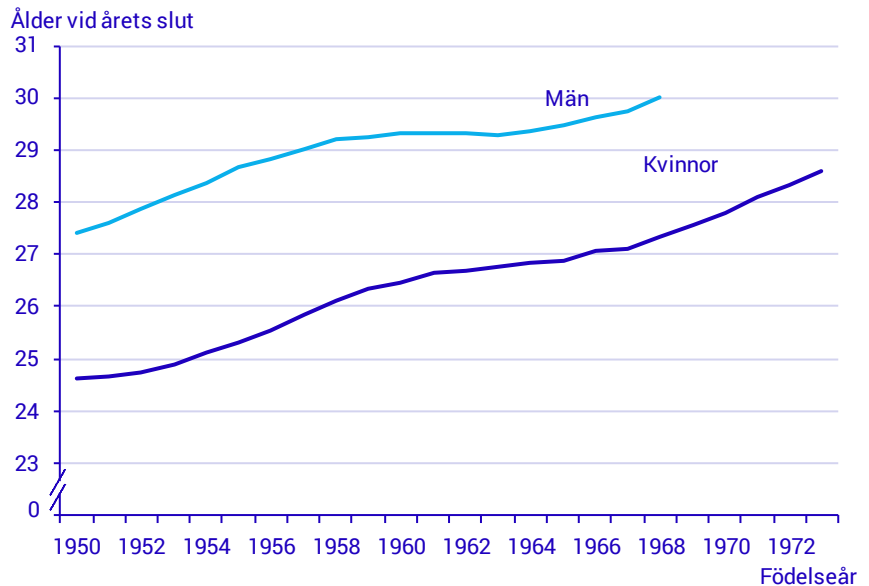
Ökningen i medelålder vid första barnets födelse beror för de födelseårsgångar som studeras i diagram 2 till stor del på att fler, framförallt kvinnor, har utbildat sig på universitet och högskola. De har därmed etablerat sig på arbetsmarknaden senare och även fått första barnet senare. Detta syns tydligt för kvinnor födda i slutet av 1960- och början av 1970-talet. Lågkonjunkturen i början av 1990-talet medförde att speciellt yngre kvinnor och män fick svårare att etablera sig på arbetsmarknaden. Allt fler gick vidare till högre studier och sköt barnafödandet på framtiden.

Ålderskillnaden mellan kvinnor och män har varierat. Bland de födda år 1950 var skillnaden 2,8 år. Skillnaden ökade och var 3,4 år bland de födda fem år senare. Sedan har den åter minskat och var 2,7 år bland de som fyllde 50 år 2018, de födda 1968. Det återspeglar den genomsnittliga skillnaden i ålder mellan kvinnan och mannen i paren som fått barn.

Diagram 2

Medelålder vid första barnets födelse för kvinnor och män efter födelseår

Mean age at birth of first child for women and men by year of birth. Age at end of year

Att både kvinnor och män blivit äldre när de får första barnet framgår också av diagram 3. Där framgår även att denna förskjutning fortsatt även för de som ännu inte avslutat sitt barnafödande.

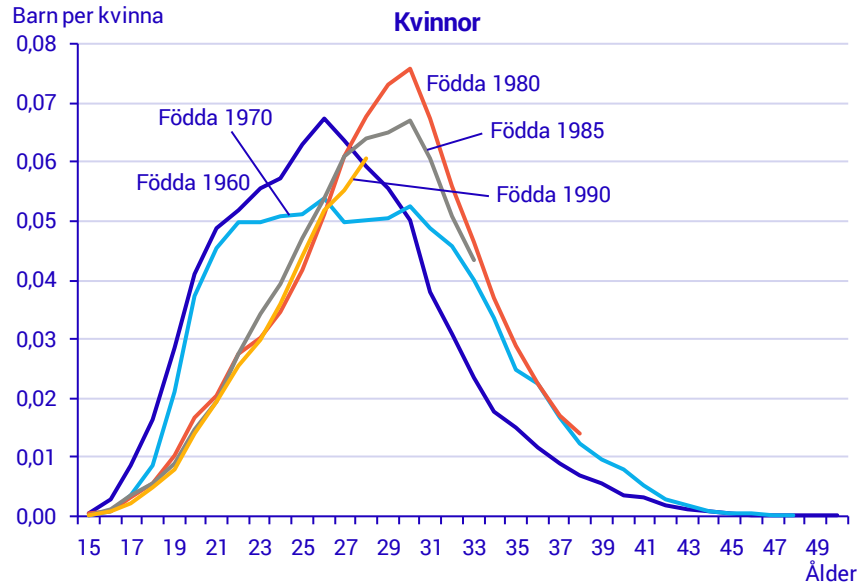
Kvinnor och män födda 1970 fick i större utsträckning barn i yngre åldrar, innan 25 år, jämfört med kvinnor födda 1980, 1985 och 1990. I åldrarna över 30 år har de födda 1980 däremot haft högre förstabarnsfruktsamhet än de födda 1970. De födda 1985 har i mindre utsträckning fått barn i åldrarna runt 30 år jämfört med de födda fem år tidigare. Även de födda 1990 har haft lägre förstabarnsfruktsamhet jämfört med de födda 1985 för de senaste observerade åldrarna, runt 27–28 års ålder.

Diagram 3

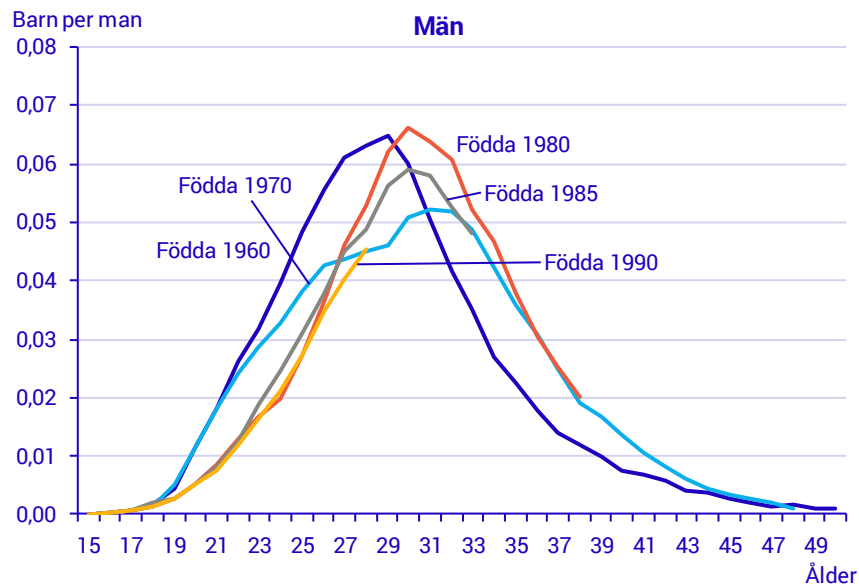
Åldersspecifika fruktsamhetstal för första barnet för kvinnor och män efter ålder och utvalda födelseår

Age specific fertility rates for first child for women and men by age and selected years of birth. Children per woman/man

Barn per kvinna

Barn per man

Barnlöshet efter ålder

Som visats i diagram 2 har åldern vid första barnets födelse ökat under senare generationer. Det syns även i diagram 4 nedan. Bland kvinnor födda 1950 var 23 procent barnlösa vid 30 års ålder, omvänt hade således 77 procent fått ett barn. Av de födda 1988 var hälften av kvinnorna barnlösa vid samma ålder. Även vid 35 års ålder har det skett en ökning av andelen barnlösa. Att åldern ökat betyder dock inte att andelen barnlösa i slutet av de barnafödande åldrarna behöver öka. Vid 45 års ålder var skillnaderna små. Av diagrammet framgår även att det är mycket få som får sitt första barn efter 45 års ålder. Skillnaden mellan 45 och 50 års ålder är mycket små.

Som beskrivits i diagram om åldern vid första barnets födelse är män i genomsnitt äldre än kvinnor då de får första barnet. Det innebär att en betydligt större andel av de 30-åriga männen är barnlösa jämfört med kvinnorna. Av de som var födda 1950 var omkring 40 procent av 30-åringarna barnlösa, denna andel har ökat till drygt 65 procent av de som fyllde 30 år 2018. Det innebär att ungefär en tredjedel hade fått barn. Precis som för kvinnor har förskjutningen av barnafödandet till äldre åldrar inte påverkat andelen barnlösa i slutet av de barnafödande åldrarna nämnvärt. Vid 45 och 50 års ålder är skillnaderna över generationerna små, se diagram 4. Att det är vanligare bland män än bland kvinnor att få första barnet vid en högre ålder syns även i att skillnaden i andelen barnlösa mellan 45 och 50 års ålder är större än för kvinnorna.

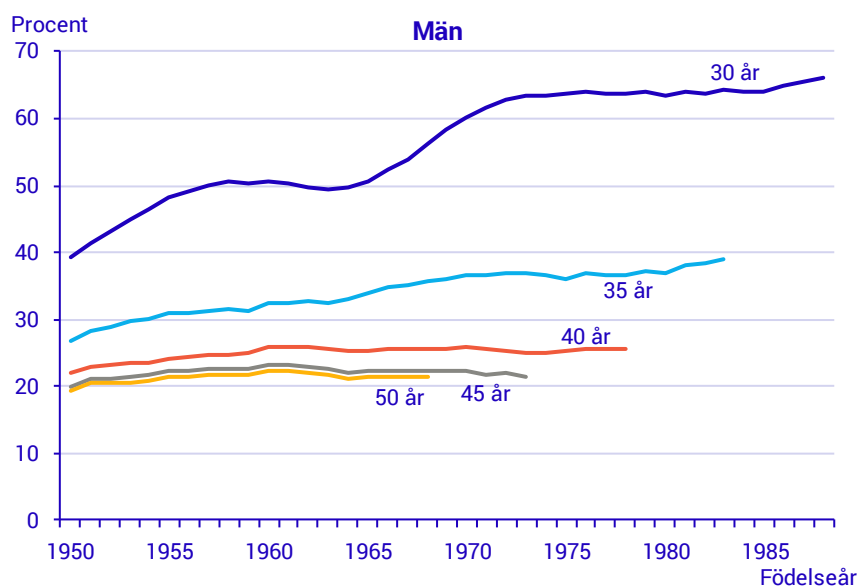
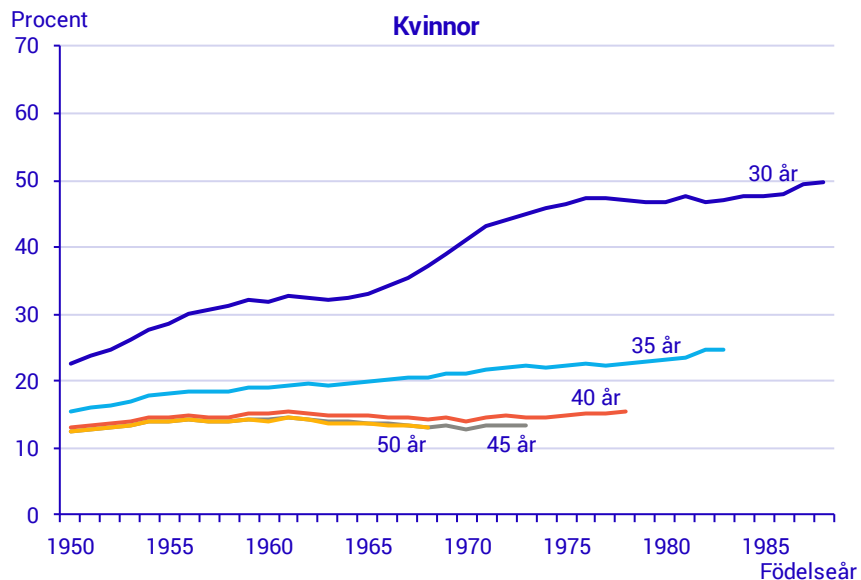
Diagram 5 visar istället utvalda födelseår efter ålder. Även då framgår förskjutningen i ålder vid första barnets födelse och att en större andel, framförallt under 35 år, är barnlösa i senare generationer men att de runt 40 år ”kommit ikapp” och ändå fått minst ett barn. Det gäller både kvinnor och män.

Diagram 4

Andel barnlösa kvinnor och män vid 30, 35, 40, 45 och 50 års ålder efter födelseår

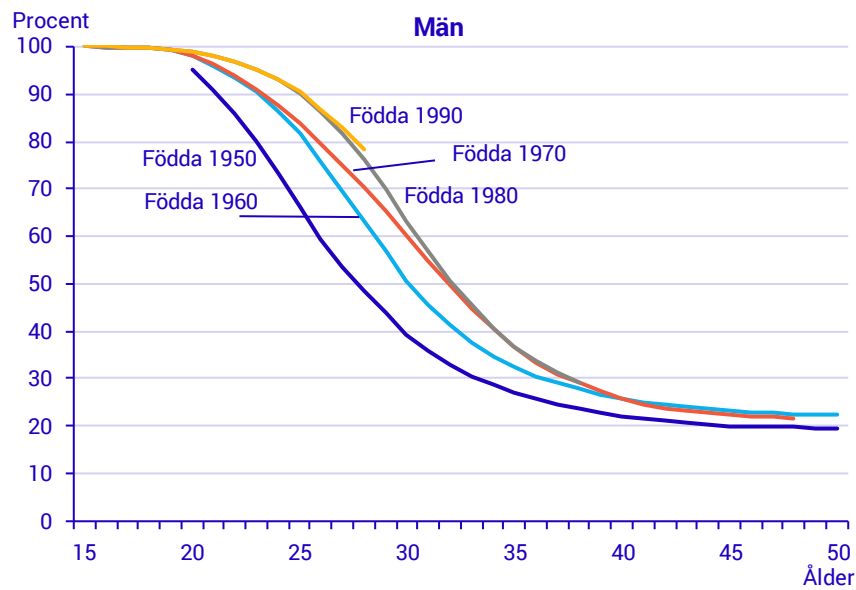
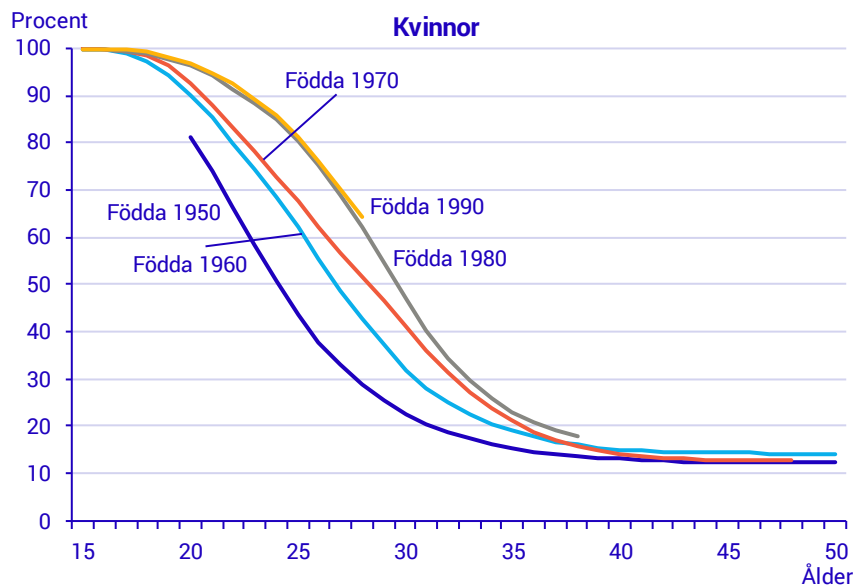
Proportion of childless women and men at ages 30, 35, 40, 45 and 50 by year of birth. Percent

Diagram 5

Andel barnlösa kvinnor och män efter ålder och födelseår

Proportion of childless women and men by age and year of birth. Percent

Föräldrarnas bakgrund och utbildningsnivå

I detta kapitel studeras andelen barnlösa efter föräldrarnas bakgrund och efter utbildningsnivå vid 35 års ålder samt en kombination av dessa. Det är bakgrundsfaktorer som är oförändrade från år till år och andelen barnlösa kan studeras vid olika åldrar.

Föräldrarnas bakgrund

I och med att en större andel av Sveriges befolkning är utrikes födda ökar även andelen födda i Sverige med en eller två utrikes födda föräldrar. Det finns inga skillnader i andelen med Sverigefödda eller utrikes födda föräldrar mellan kvinnor och män, därför redovisas endast totala andelar. Av de födda 1950 som var i Sverige vid 35 års ålder hade 93 procent två Sverigefödda föräldrar. Denna andel minskar för varje födelseår och var 84 procent bland de födda år 1980. Andelen med en utrikes född och en Sverigefödd förälder har för samma födelseårgångar ökat från 5 till 10 procent och andelen med två utrikes födda föräldrar ökat från 2 till 6 procent, se tabell 1.

Andelen med minst en utrikes född förälder kommer öka i framtiden. För 59 procent av barnen som föddes 2018 var båda föräldrarna födda i Sverige, 16 procent hade en förälder född i Sverige och en utrikes född samt 25 procent hade båda föräldrarna födda utomlands.

Vilka födelseländer föräldrarna kommer från har varierat över tid. Av de som till största del studeras i denna rapport, de födda mellan 1950 och 1980, var det vanligast med föräldrar födda i Finland. Av de födda år 2000 och 2010 var det Irak och av de barn som föddes 2018 var det Syrien.

Tabell 1

Procentuell fördelning av föräldrarnas födelseland för födda 1950, 1960, 1970 och 1980
Percentage distribution of parents' country of birth for born in 1950, 1960, 1970 and 1980

	Födelseår			
	1950	1960	1970	1980
Båda föräldrarna födda i Sverige	93	88	86	84
En förälder född i Sverige, en utrikes född	5	9	9	10
Båda föräldrarna utrikes födda	2	3	5	6
Totalt	100	100	100	100

Avser personer som var i Sverige vid 35 års ålder

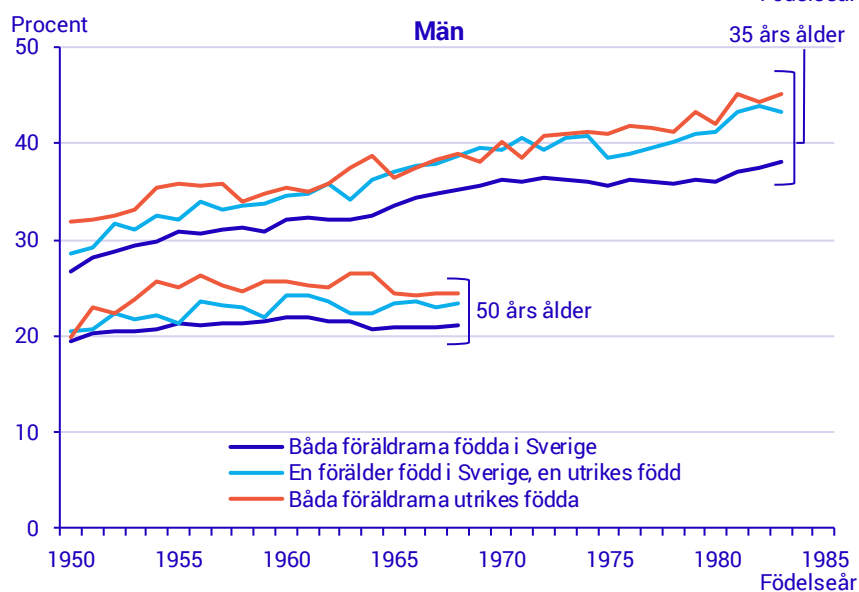
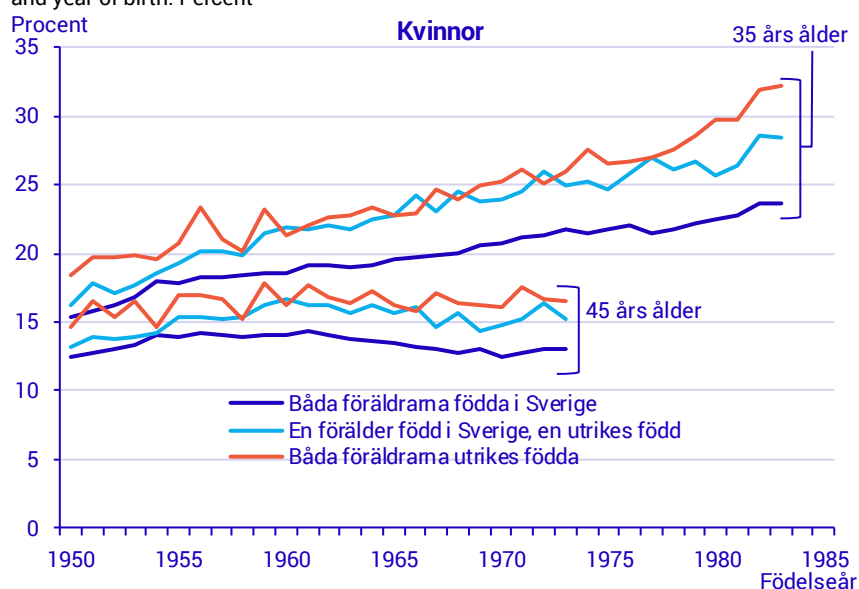
Diagram 6 visar andelen barnlösa kvinnor vid 35 respektive 45 års ålder samt män vid 35 och 50 års ålder uppdelat efter om föräldrarna är födda i Sverige eller utrikes födda.

Kvinnor och män med båda föräldrarna födda i Sverige är i lägre grad barnlösa än de med en eller två utrikes födda föräldrar. När barnlösheten mäts vid 35 års ålder syns tydligt att åldern bland de som får barn har ökat över födelseårgångarna för alla tre grupperna. Skillnaden mellan de tre grupperna som studeras har också ökat. Bland de födda 1950 var skillnaden mellan de med båda föräldrarna födda i Sverige och de med två utrikes födda föräldrar 3 procentenheter bland kvinnorna och 5 procentenheter bland männen. För de som fyllde 35 år 2018, födda 1983, är det större skillnader mellan grupperna, drygt 8 procentenheter bland kvinnorna och 7 procentenheter bland männen.

Diagram 6

Andel barnlösa kvinnor och män vid 35 och 45/50 års ålder efter föräldrarnas födelseland och födelseår

Proportion of childless women and men at ages 35 and 45/50 by parents' country of birth and year of birth. Percent

Observera att det är olika skalor för kvinnor och män.

Vid 45 års ålder för kvinnorna och 50 års ålder för männen är skillnaderna mindre, både vad gäller skillnaderna över tid och mellan grupperna. Det finns fortfarande skillnader mellan grupperna. För alla studerade födelseårgångar har de med två Sverigefödda föräldrar lägst barnlöshet och i de allra flesta födelseårgångar har de med två utrikes födda föräldrar högst andel barnlösa.

I tabell 2 och 3 studeras fyra olika födelseårgångar i olika åldrar och föräldrarnas födelseland. Bland kvinnor födda 1980 är skillnaden mellan de med båda föräldrarna födda utomlands och de med båda föräldrarna födda i Sverige större vid 35 års ålder än de födda 1960 och 1970. Då är skillnaden 8 procentenheter jämfört med 2 respektive 4 procentenheter bland de födda tidigare. Samma mönster med högre barnlöshet bland de med båda föräldrarna födda utomlands syns bland kvinnorna födda 1990. I de tidigare födelseårgångarna i tabell 2 har de med två utrikes födda föräldrar haft lägre eller lika barnlöshet vid 25 års ålder jämfört de med minst en Sverigefödd förälder. Av de födda 1990 med två föräldrar födda utomlands är däremot en högre andel barnlösa.

För männen syns samma mönster. Skillnaden mellan de med båda föräldrarna födda i Sverige och de med två utrikes födda föräldrar har ökat. Att det blivit vanligare att vara barnlös i yngre åldrar har för männen med båda föräldrarna födda i Sverige inte inneburit en större andel barnlösa i slutet av de barnafödande åldrarna. För de födda 1980 och 1990 med två utrikes födda föräldrar syns däremot en ytterligare förskjutning jämfört med de födda tidigare.

Tabell 2

Andel barnlösa kvinnor efter födelseår, föräldrarnas födelseland och ålder. Procent

Proportion of childless women by year of birth, parents' country of birth and age. Percent

Födelseår	Föräldrarnas födelseland	Ålder					
		25	30	35	40	45	50
1960	Föräldrar födda i Sverige	62	32	19	15	14	14
	En förälder född i Sverige, en utrikes född	63	35	22	18	17	16
	Båda föräldrarna utrikes födda	62	35	21	18	16	16
1970	Föräldrar födda i Sverige	68	41	21	14	13	.
	En förälder född i Sverige, en utrikes född	69	44	24	16	15	.
	Båda föräldrarna utrikes födda	62	40	25	18	16	.
1980	Föräldrar födda i Sverige	81	47	22	.	.	.
	En förälder född i Sverige, en utrikes född	80	49	26	.	.	.
	Båda föräldrarna utrikes födda	75	49	30	.	.	.
1990	Föräldrar födda i Sverige	81	.	.	.	.	.
	En förälder född i Sverige, en utrikes född	81	.	.	.	.	.
	Båda föräldrarna utrikes födda	83	.	.	.	.	.

Tabell 3**Andel barnlösa män efter födelseår, föräldrarnas födelseland och ålder. Procent**

Proportion of childless men by year of birth, parents' country of birth and age. Percent

Födelseår	Föräldrarnas födelseland	Ålder					
		25	30	35	40	45	50
1960	Föräldrar födda i Sverige	81	50	32	26	23	22
	En förälder född i Sverige, en utrikes född	82	53	35	28	25	24
	Båda föräldrarna utrikes födda	81	52	36	29	27	26
1970	Föräldrar födda i Sverige	84	60	36	25	22	.
	En förälder född i Sverige, en utrikes född	83	63	39	28	24	.
	Båda föräldrarna utrikes födda	80	60	40	30	26	.
1980	Föräldrar födda i Sverige	90	63	36	.	.	.
	En förälder född i Sverige, en utrikes född	90	67	41	.	.	.
	Båda föräldrarna utrikes födda	88	65	42	.	.	.
1990	Föräldrar födda i Sverige	90	.	.	.	.	.
	En förälder född i Sverige, en utrikes född	91	.	.	.	.	.
	Båda föräldrarna utrikes födda	92	.	.	.	.	.

Utbildningsnivå

I detta avsnitt studeras kvinnors och mäns barnafödande uppdelat efter den utbildningsnivå de hade vid 35 års ålder. Det är förhållandevis få som höjer sin utbildningsnivå när de är äldre än så. Utbildningsnivå redovisas här i fyra grupper: förgymnasial utbildning, gymnasial utbildning, eftergymnasial utbildning kortare än 3 år och eftergymnasial utbildning 3 år eller längre.

Under den ekonomiska krisen i början på 1990-talet minskade sysselsättningsgraden och ungdomsarbetslösheten ökade. Det gjorde att fler valde att studera vidare. Andelen kvinnor och män som vid 35 års ålder har en eftergymnasial utbildning har ökat i yngre födelseårgångar.

I tabell 4 nedan presenteras fördelningen efter utbildningsnivå för olika födelseårgångar. Bland de födda 1950 och 1960 var det inga stora skillnader i utbildningsnivå mellan kvinnor och män. Bland de födda senare har andelen högutbildade ökat mer bland kvinnor än män. För kvinnor ökade andelen med en eftergymnasial utbildning på tre år eller längre från 12 till 48 procent mellan de födda 1960 och 1980. För män var samma ökning från 13 till 30 procent. Samtidigt har andelen med en eftergymnasial utbildning på kortare än 3 år varit förhållandevis jämn bland männen samtidigt som den minskat bland kvinnorna över de fyra jämförda födelseårgångarna.

Andelen som inte läst eller slutfört gymnasiet utan som högst har förgymnasial utbildning har minskat markant. Bland de födda 1950 var det den näst största gruppen bland både kvinnor och män. Av kvinnorna födda 1980 har endast 5 procent högst förgymnasial utbildning och av männen 8 procent.

Tabell 4**Procentuell fördelning av utbildningsnivå vid 35 års ålder för kvinnor och män födda 1950, 1960, 1970 och 1980**

Percentage distribution of level of education at age 35 for women and men born in 1950, 1960, 1970 and 1980

	Födelseår			
	1950*	1960	1970	1980
Kvinnor				
Förgymnasial utbildning	21	14	6	5
Gymnasial utbildning	46	55	51	34
Eftergymnasial utbildning kortare än 3 år	15	19	17	13
Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre	17	12	26	48
Uppgift saknas	1	0	0	1
Totalt	100	100	100	100
Män				
Förgymnasial utbildning	27	19	9	8
Gymnasial utbildning	44	53	56	48
Eftergymnasial utbildning kortare än 3 år	12	14	16	14
Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre	16	13	19	30
Uppgift saknas	1	1	0	1
Totalt	100	100	100	100

* Utbildningsnivå vid 40 års ålder.

De som studerar vidare efter gymnasiet är vanligen äldre när de blir etablerade på arbetsmarknaden än de med gymnasial utbildning. Föräldraförsäkringen i Sverige är starkt kopplad till tidigare inkomst från förvärvsarbete. Det gör att många väntar med barn tills de är etablerade på arbetsmarknaden. Det medför att de, i genomsnitt, får första barnet vid en högre ålder. En effekt av att fler studerade vidare på universitet eller högskola var att åldern för etablering på arbetsmarknaden steg.

Av de födda på 1950- och 1960-talet var andelen barnlösa vid 35 års ålder högst bland de med en eftergymnasial utbildning 3 år eller längre, för kvinnor knappt 30 procent bland de födda i slutet av 1960-talet. Andelen barnlösa sjönk sedan i denna grupp bland de födda under 1970-talet till 22 procent för kvinnor födda 1980. För övriga utbildningsgrupper har barnlösheten ökat för dessa födelseårgångar jämfört med de födda tidigare. Det gäller både kvinnor och män. För de födda i början av 1980-talet med en längre eftergymnasial utbildning syns dock en liten ökning i andelen barnlösa jämfört med de födda i slutet av 1970-talet. Denna uppgång är större bland män än bland kvinnor. Vid 35 års ålder har de med gymnasial utbildning lägst barnlöshet bland både kvinnor och män för de flesta födelseårgångar.

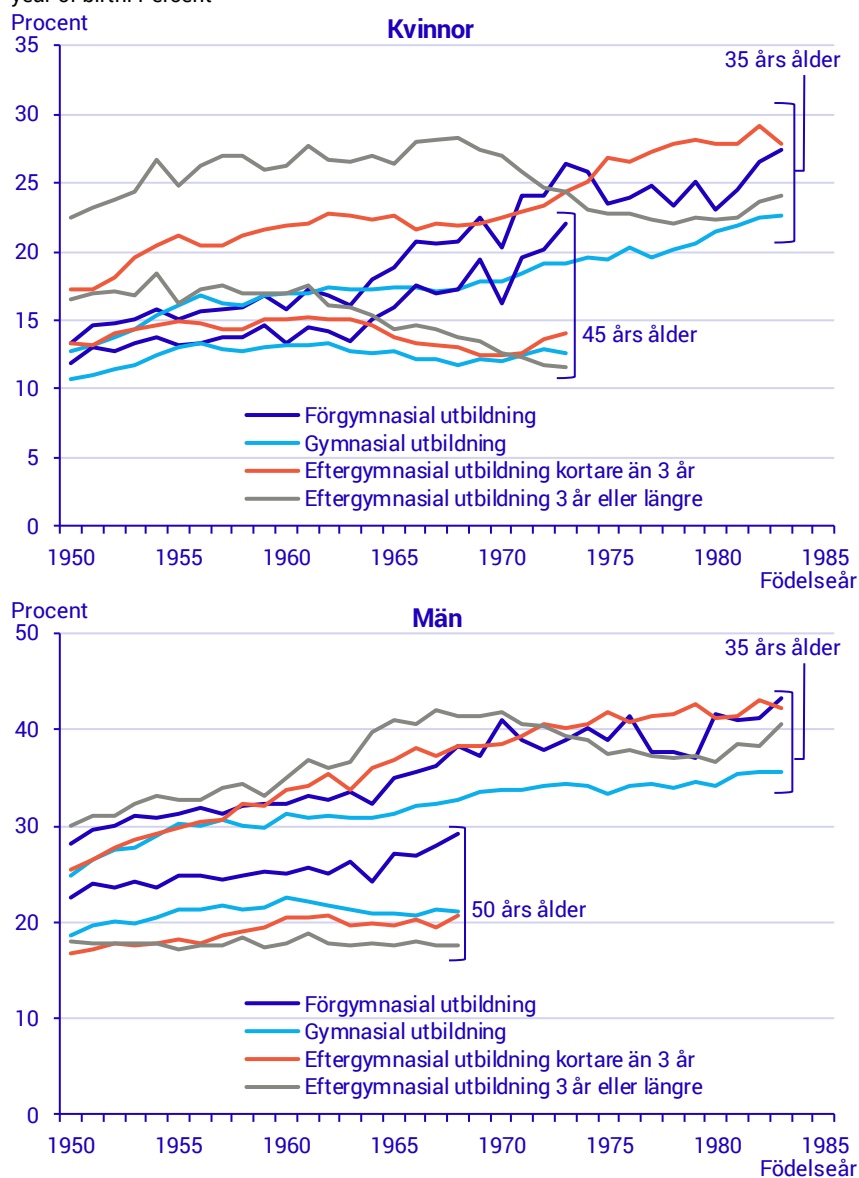
Vid 45 års ålder för kvinnor och 50 års ålder för män skiljer sig mönstret mellan kvinnor och män. För män har de med en längre eftergymnasial utbildning lägst barnlöshet de allra flesta av de jämförda födelseårgångarna. De med en kortare eftergymnasial utbildning har något

högre barnlöshet, de med gymnasial utbildning ännu något högre och högst barnlöshet har de med förgymnasial utbildning.

Diagram 7

Andel barnlösa kvinnor och män vid 35 och 45/50 års ålder efter utbildningsnivå och födelseår

Proportion of childless women and men at age 35 and 45/50 by level of education and year of birth. Percent

Observera att det är olika skala för kvinnor och män.

Av kvinnor födda på 1950- och 1960-talet har de med gymnasial utbildning haft lägst barnlöshet vid 45 års ålder. Andelen barnlösa kvinnor bland de med gymnasial utbildning har legat på ungefär samma nivå över de jämförda födelseårgångarna. Bland de med en längre eftergymnasial utbildning har andelen barnlösa däremot minskat. Av kvinnor i den utbildningsgruppen födda i början av 1970-talet har de lägst barnlöshet av de jämförda utbildningsgrupperna. Samtidigt har

barnlösheten ökat bland de med en förgymnasial utbildning, en grupp som också har minskat i storlek. Att andelen med högst förgymnasial utbildning minskat innebär att det blivit en mer selektiv grupp. Personer som är sjuka och funktionsnedsatta utgör en större andel av personerna med förgymnasial utbildning.

I tabell 5 och 6 studeras istället tre olika födelseårgångar i olika åldrar och utbildningsnivå. Kvinnor födda 1980 har vid 35 års ålder lägst andel barnlösa bland de med längre eftergymnasial utbildning och de med gymnasial utbildning. De födda 1960 och 1970 hade högst andel barnlösa bland de med lång eftergymnasial utbildning vid samma ålder. Skillnaden i andelen barnlösa vid 35 års ålder bland de med eftergymnasial utbildning 3 år eller längre var 5 procentenheter mellan de födda 1970 och 1980.

Även bland männen har andelen barnlösa med längre eftergymnasial utbildning minskat vid 35 års ålder bland de födda 1980 jämfört med de födda 1970. Andelen barnlösa är dock lägre bland de med gymnasial utbildning vid den åldern.

Tabell 5

Andel barnlösa kvinnor efter födelseår, utbildningsnivå och ålder. Procent

Proportion of childless women by year of birth, level of education and age. Percent

Födelseår	Utbildningsnivå	Ålder					
		25	30	35	40	45	50
1960	Förgymnasial utbildning	40	21	16	14	13	13
	Gymnasial utbildning	56	27	17	14	13	13
	Eftergymnasial utbildning kortare än 3 år	77	39	22	16	15	15
	Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre	89	53	26	19	17	17
1970	Förgymnasial utbildning	41	27	20	17	16	.
	Gymnasial utbildning	57	32	18	13	12	.
	Eftergymnasial utbildning kortare än 3 år	77	43	23	14	12	.
	Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre	86	58	27	15	13	.
1980	Förgymnasial utbildning	51	32	23	.	.	.
	Gymnasial utbildning	67	36	22	.	.	.
	Eftergymnasial utbildning kortare än 3 år	83	51	28	.	.	.
	Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre	91	53	22	.	.	.

Tabell 6**Andel barnlösa män efter födelseår, utbildningsnivå och ålder. Procent**

Proportion of childless men by year of birth, level of education and age. Percent

Födelseår	Utbildningsnivå	Ålder					
		25	30	35	40	45	50
1960	Förgymnasial utbildning	73	44	32	28	26	25
	Gymnasial utbildning	79	47	31	25	23	23
	Eftergymnasial utbildning kortare än 3 år	89	56	34	25	22	21
	Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre	94	64	35	24	19	18
1970	Förgymnasial utbildning	72	53	41	35	32	.
	Gymnasial utbildning	79	53	34	25	22	.
	Eftergymnasial utbildning kortare än 3 år	91	67	39	25	21	.
	Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre	96	77	42	24	19	.
1980	Förgymnasial utbildning	78	55	42	.	.	.
	Gymnasial utbildning	86	56	34	.	.	.
	Eftergymnasial utbildning kortare än 3 år	96	70	41	.	.	.
	Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre	97	73	37	.	.	.

Utbildningsnivå och föräldrarnas bakgrund

Vid en kombination av utbildningsnivå och föräldrarnas bakgrund syns samma mönster som när de studeras var för sig. I diagram 8 studeras andelen barnlösa kvinnor som nyligen fyllt 45 år och män som nyligen fyllt 50 år. För de med gymnasial utbildning eller någon eftergymnasial utbildning har de med båda föräldrarna födda i Sverige lägst andel barnlösa både bland kvinnor och män.

Bland kvinnor med gymnasial utbildning är det ingen skillnad i andelen barnlösa mellan de med en förälder född i Sverige och en utrikes född förälder samt de med båda föräldrarna utrikes födda. Kvinnor som har en eftergymnasial utbildning, både kortare och längre, är i större utsträckning barnlösa om båda föräldrarna är utrikes födda jämfört med när en är född i Sverige och en utrikes född.

För män är det små skillnader i andelen barnlösa oavsett utbildningsnivå mellan de med en förälder född i Sverige och en utrikes född samt de med båda föräldrarna utrikes födda. För de med förgymnasial utbildning, vilka är förhållandevis få, är det inga stora skillnader i andelen barnlösa beroende på föräldrarnas bakgrund. Det gäller både kvinnor och män.

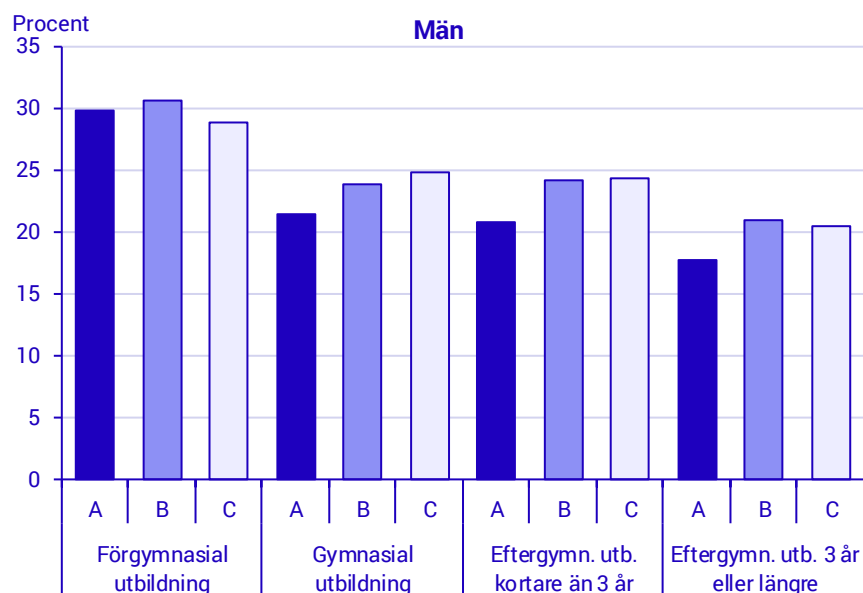
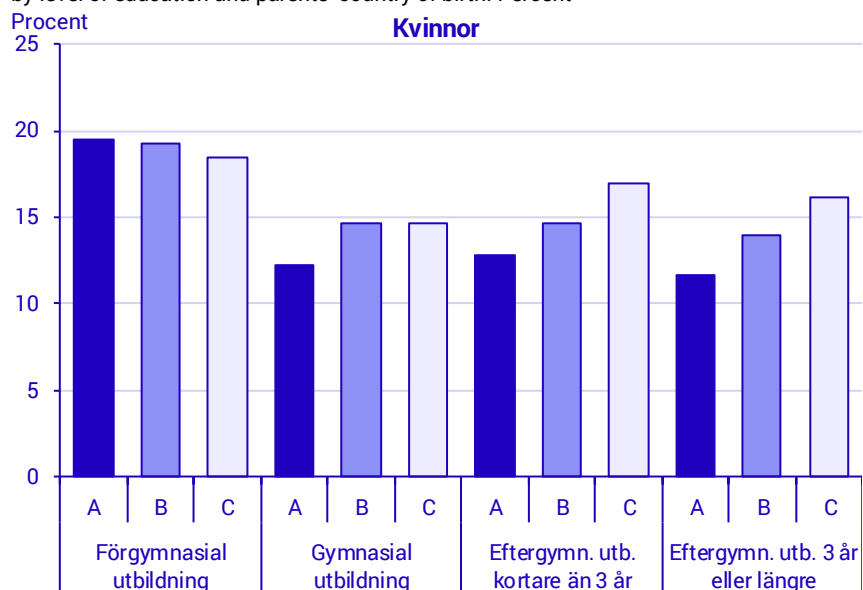
Fördelningen efter utbildningsnivå skiljer sig åt efter föräldrarnas bakgrund. Av kvinnorna som studeras i diagrammet nedan har exempelvis 34 procent av de med båda föräldrarna födda i Sverige eftergymnasial utbildning tre år eller längre. Motsvarande andel bland de med båda föräldrarna utrikes födda är 24 procent. Av de med en förälder född i Sverige och en utrikes född är det 32 procent. Bland männen är skillnaden inte lika stor. Av de med båda föräldrarna födda i Sverige har 15 procent en eftergymnasial utbildning tre år eller längre. Av de med en

förälder född i Sverige och en utrikes född är det 16 procent och 12 procent av de med båda föräldrarna födda utomlands. Andelen med en eftergymnasial utbildning kortare än tre år skiljer inte mycket beroende på föräldrarnas bakgrund, varken för kvinnorna eller männen.

Diagram 8

Andel barnlösa kvinnor födda 1970–73 och män födda 1965–68 vid 45/50 års ålder efter utbildningsnivå och föräldrarnas födelse land

Proportion of childless women born in 1970–73 and men born in 1965–68 at age 45/50 by level of education and parents' country of birth. Percent

A = Båda föräldrarna födda i Sverige

B = En förälder född i Sverige, en utrikes född

C = Båda föräldrarna utrikes födda

Observera att det är olika skala för kvinnor och män.

Sysselsättning, inkomst och hushållsställning

I föregående kapitel har föräldrarnas bakgrund och utbildningsnivå vid 35 års ålder studerats. Det är bakgrundsvariabler som mäts vid ett specifikt tillfälle och inte ändras från år till år. I detta kapitel studeras istället sådana bakgrundsvariabler som ändras från år till år. De som är barnlösa i slutet av de barnafödande åldrarna jämförs med de som fått barn vad gäller sysselsättning, inkomst och familjeställning tidigare under livet.

Sysselsättning

Sysselsättningsstatus är något som kan variera från år till år, exempelvis på grund av studier eller arbetslöshet. För att studera om det är några skillnader mellan de som inte fått barn och de som fått barn vad gäller sysselsättning under livet studeras kvinnor och män som till största del nyligen avslutat sitt barnafödande. De som ingår i studien är de födda 1972, som fyllde 45 år 2017, och bodde i Sverige det året. Denna födelseårgång följs från 20 till 45 års ålder. Varje år har personernas sysselsättningsstatus samt om de är inskrivna i studier noterats. Om de både är klassade som sysselsatt och studerande har de fått statusen sysselsatt. De kan även varken vara sysselsatt eller studerande eller så kan de ha bott utomlands och inte varit registrerade i Sverige enskilda år. Personer som är tillfälligt frånvarande från arbete exempelvis på grund av föräldraledighet eller sjukdom räknas i de flesta fall som sysselsatta. Det gäller så länge de har en kontrolluppgift från en arbetsgivare, och inte endast från Försäkringskassan. Det betyder att de som varit borta från arbete mer än ett kalenderår och inte fått någon ersättning från en arbetsgivare är i gruppen varken vara sysselsatt eller studerande. Läs mer om klassningen av sysselsatta och studerande i *Kort om statistiken*.

I redovisningen är kvinnor och män uppdelade efter om de vid 45 års ålder har fått barn i Sverige eller inte samt om de har högst gymnasial utbildning eller eftergymnasial utbildning. Vid vilken ålder de fått barn har inte tagits hänsyn till. I diagram 9 visas fördelningen efter om de är sysselsatta, studerande eller inget av det efter ålder. För både kvinnor och män, med och utan barn finns ett tydligt mönster med en större andel studerande mellan 20 till 30 års ålder och en ökande andel sysselsatta ju äldre de blir.

Det finns tydliga skillnader i andelen sysselsatta mellan 20 och 45 års ålder mellan de som inte har barn vid 45 års ålder och de som har det. Både kvinnor och män som inte fått barn innan 45 års ålder är i lägre grad sysselsatta än de som fått minst ett barn. Vid 30 års ålder var exempelvis 76 procent av kvinnorna som inte fått barn vid 45 års ålder

med högst gymnasial utbildning sysselsatta eller studerande och av de med eftergymnasial utbildning var det 91 procent. Motsvarande siffror för de som hade eller senare skulle få barn var 86 respektive 94 procent. Bland männen är skillnaderna mellan grupperna ungefär lika stora.

Skillnaden i sysselsättning mellan de utan och de med barn är större bland de med högst gymnasial utbildning jämfört med de med eftergymnasial utbildning. Vid 45 års ålder var 73 procent av kvinnorna utan barn och högst gymnasial utbildning sysselsatta och 90 procent av de med barn och samma utbildningsnivå. Motsvarande andel bland de med eftergymnasial utbildning var 90 och 97 procent. Bland männen var de 79 respektive 94 procent av de med gymnasial utbildning och 88 samt 98 procent av de med eftergymnasial utbildning. Få studerade vid 45 års ålder.

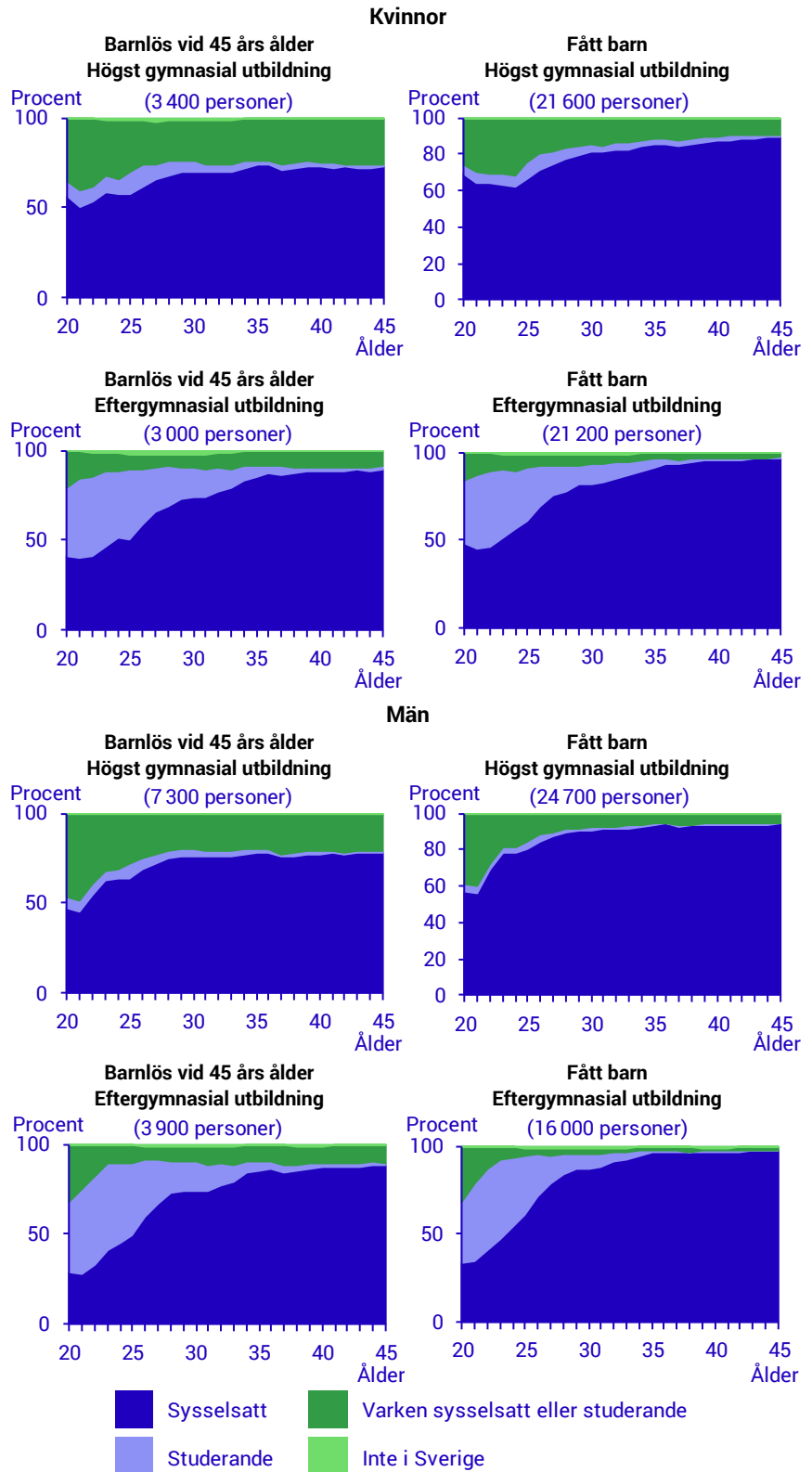
Av kvinnorna med eftergymnasial utbildning som inte har barn vid 45 års ålder har 81 procent haft högst fem år mellan 20 och 45 års ålder då de varken varit sysselsatta eller studerande. Av de med samma utbildningsnivå men som har barn är det 90 procent. Bland männen är motsvarande andel 78 respektive 93 procent.

Bland kvinnor med högst gymnasial utbildning hade 56 procent av de utan barn och 68 procent av de med barn högst fem år som de inte varit sysselsatta eller studerande. Motsvarande siffror för männen med samma utbildningsnivå var 57 respektive 80 procent.

Diagram 9

Procentuell fördelning av sysselsättningsstatus för kvinnor och män födda 1972 efter utbildningsnivå och ålder

Percentage distribution of employment status for women and men born 1972 by level of education and age. Percent

Inkomst

Inkomst är också något som ändras från år till år. Det går däremot inte att studera på samma sätt som sysselsättning eftersom inkomsten ofta sjunker i samband med barnafödande då föräldrapenning inte ger full ersättning. Ett sätt är att studera förvärvsinkomsten året innan de som fått barn fick sitt första barn och jämföra med förvärvsinkomsten vid samma ålder för de som inte fått barn under de åren som studeras. Här har avgränsning gjorts till de som inte fått barn innan 45 års ålder. Läs mer om förvärvsinkomst och hur jämförelsen gjorts i *Kort om statistiken*.

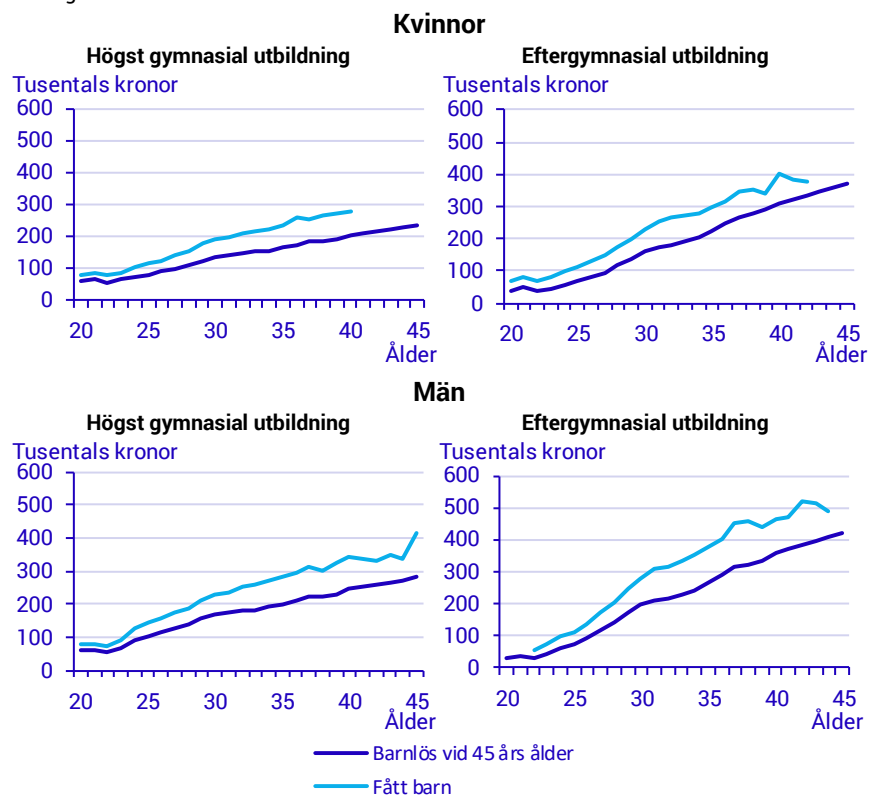
För både kvinnor och män, med både högst gymnasial eller eftergymnasial utbildning, har de som fått barn haft en högre förvärvsinkomst året innan första barnets födelse jämfört med de som inte fått barn, se diagram 10. Kvinnor födda 1972 med en eftergymnasial utbildning som fick första barnet vid 30 års ålder hade året innan barnets födelse en genomsnittlig förvärvsinkomst på 230 000 kronor. Kvinnor med samma utbildningsnivå födda samma år men som vid 45 års ålder inte fått barn hade en genomsnittlig förvärvsinkomst på 158 000 kronor vid 30 års ålder. För män med eftergymnasial utbildning var motsvarande inkomst från förvärvsarbete vid 30 års ålder 277 000 respektive 200 000 kronor.

För både kvinnor och män med högst gymnasial utbildning är skillnaderna mellan de som fått barn och de som inte fått det ungefär lika stora men med en lägre årsinkomst än för de med eftergymnasial utbildning. Årsinkomsten bland de med högst gymnasial utbildning som fått barn är vid respektive ålder ungefär lika stor som de som inte fått barn men som har en eftergymnasial utbildning. Det gäller för både kvinnor och män.

Inkomstskillnaderna mellan de som fått barn och de som inte fått det kan beror på flera saker. I avsnittet om sysselsättning ovan framgick att de som har barn i större grad är sysselsatt, även i yngre åldrar. Då det svenska föräldraförsäkringssystemet bygger på inkomsten innan barnets födelse väntar många med barn innan de är etablerade på arbetsmarknaden. Året innan första barnets födelse är många därför förvärvsarbetande och exempelvis inte studenter. Det kan skilja jämfört med de som inte fått barn.

Diagram 10

Årlig förvärvsinkomst året innan första barnets födelse samt vid motsvarande ålder för de som inte fått barn. Kvinnor och män födda 1972 efter utbildningsnivå och ålder
Annual earned income the year before the birth of the first child and at corresponding age for those who did not have children. Women and men born in 1972 by level of education and age. SEK in thousands

Värden som baseras på färre än 100 personer redovisas inte.

Hushållsställning

Att ha en partner är i många fall en förutsättning för att få barn och något som i hög grad påverkar barnafödandet och barnlösheten är familjesituationen. De som bor med en partner får i större utsträckning barn än de som inte bor med en partner. I en enkätundersökning om attityder till barnafödande som SCB genomförde under år 2009 tillfrågades kvinnor och män om deras tankar om framtida barnafödande (SCB, 2009). Av de barnlösa som inte bor med en partner anges avsaknaden av en partner som skäl, särskilt i de äldre åldersgrupperna. Bland kvinnorna 34–40 år anger omkring 80 procent ingen partner som orsak till att de inte har barn. Bland männen 30 år eller äldre är andelen omkring 70 procent.

Bland kvinnorna och männen som bodde tillsammans med en partner var anledningarna till att ännu inte ha fått barn mer varierande. Bland de yngre var det vanligaste svaret är att de vill göra annat först och/eller att de inte känner sig mogna. Dessa var de vanligaste alternativen även bland de sammanboende kvinnorna 28–33 år och männen 30–35 år. Många i dessa åldrar försökte också få barn. Knappt 30 procent av kvinnorna och 20 procent av männen har försökt men ännu inte lyckats bli gravida. Bland de sammanboende kvinnorna 34 år och äldre samt männen 36 år och äldre var det ännu tydligare att det kan vara svårt att bli gravid. Det vanligaste svaret bland dem är att de har försökt men ännu inte lyckats. Drygt 50 procent av kvinnorna och männen anger detta som skäl till sin barnlöshet (SCB, 2009).

Uppgift om samboförhållanden bland de utan gemensamma barn finns i SCB:s register från år 2011. Det innebär att det inte är möjligt att följa personer lika långt tillbaka i tiden som till exempel för sysselsättning och inkomst.

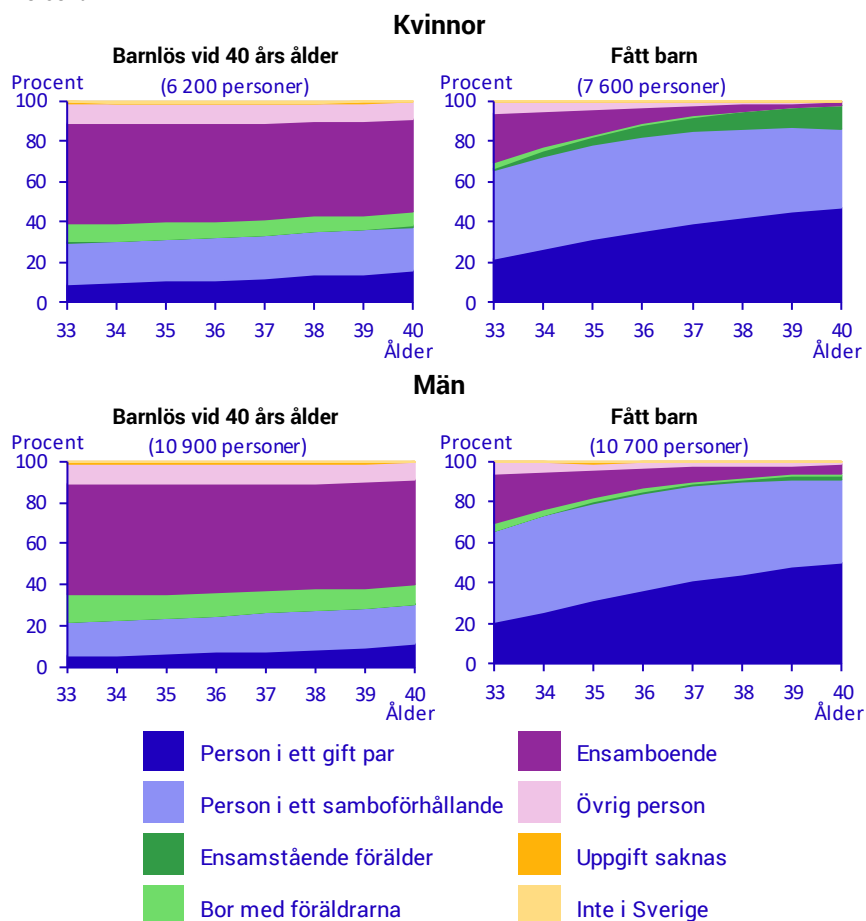
I diagram 11 studeras vilken hushållsställning personer med och utan barn har, exempelvis om de är ensamboende, i ett samboförhållande eller i ett gift par. På grund av den korta tiden som går att studera har avgränsning gjorts till kvinnor och män som var barnlösa vid 32 års ålder. De följs sedan varje år upp till 40 års ålder och är uppdelade efter om de fått barn innan 40 års ålder eller inte.

Det övergripande mönstret är tydligt, av de som var barnlösa vid 40 års ålder är det vanligare att ha bott ensam mellan 33 och 40 års ålder jämfört med de som fått barn under de åren. En studie från Finland har visat på liknande resultat (Jalovaara & Fasang, 2017). Knappt hälften av kvinnorna och drygt hälften av männen som inte fått barn var ensamboende vid respektive ålder. Drygt en fjärdedel av de barnlösa kvinnorna och knappt en tredjedel av männen var ensamboende alla de åtta år som här studeras. Omkring 10 procent av både kvinnorna och männen som inte fått barn är folkbokförda på samma adress som minst en av sina föräldrar. Det gäller alla år mellan 33 och 40. Av de som vid 40 års ålder inte fått barn bodde 30 procent av kvinnorna och drygt 20 procent av

männen med en partner antingen som sambo eller gift vid 33 års ålder. Vid 40 års ålder har andelen ökat till 38 respektive 30 procent. Det är 17 procent av kvinnorna och 11 procent av männen som bott med en partner antingen som sambo eller gift alla de åtta år som studeras. För de som inte fått egna barn kan det ändå finnas barn i hushållet, exempelvis ett bonusbarn som är partnerns barn.

Av de som inte hade barn vid 32 års ålder men fått det senast vid 40 års ålder var det redan vid 33 års ålder vanligast att bo med en partner. Omkring 65 procent av både kvinnorna och männen bodde antingen i ett samboförhållande eller i ett gift par. Vid 40 års ålder har denna andel stigit till omkring 90 procent. Omkring 55 procent av de som fått barn bodde antingen i ett samboförhållande eller i ett gift par alla de åtta år som här studeras.

Diagram 11
Procentuell fördelning av hushållsställning för kvinnor och män födda 1978 efter ålder
 Percentage distribution of household status for women and men born 1978 by age.
 Percent

Övrig person kan exempelvis vara eller ha en inneboende eller bo med en kompis.

Utveckling i framtiden

I SCB:s befolkningsframskrivning görs ett antagande om det framtida barnafödandet bland kvinnor i olika åldrar. Som en del av framtagandet av det görs ett antagande om andelen barnlösa, både i slutet av de barnafödande åldrarna och i yngre åldrar.

Som beskrivits ovan i avsnittet om ålder vid första barnets födelse har åldern då barnafödandet påbörjas ökat för både kvinnor och män födda under 1950-, 1960- och 1970-talen. Detta har gjort att andelen barnlösa vid exempelvis 30 och 35 års ålder har ökat. Trots det har andelen barnlösa i slutet av de barnafödande åldrarna inte ökat under samma generationer.

De senaste åren syns en utveckling mot att åldern vid första barnets födelse ökat snabbare än tidigare. Andelen barnlösa vid 30 års ålder var relativt stabil för de födda från början av 1970-talet till mitten av 1980-talet. Bland de födda i andra halvan av 1980-talet, som nyligen fyllt 30 år, har däremot andelen barnlösa ökat. Samma mönster syns vid 35 års ålder. Bland de som nyligen fyllt 35 år, de födda i början av 1980-talet, har andelen barnlösa ökat jämfört med de födda under 1970-talet, se diagram 4. Att samma mönster finns både bland de som nyligen fyllt 30 och de som fyllt 35 tyder på att nedgången i förstabarnsfödslar beror på förändringar de senare åren snarare än ett förändrat beteende för en hel födelseårgång. Om detta kommer innebära att andelen barnlösa i slutet av de barnafödande åldrarna blir högre än idag eller om det är en senareläggning av barnafödandet och de i samma utsträckning kommer få minst ett barn men vid en genomsnittlig högre ålder än tidigare går idag inte att veta.

Något som skulle kunna innebära att andelen barnlösa framöver kommer att bli högre än idag är att andelen som har minst en utrikes född förälder ökar. I denna rapport visas att denna grupp förblir barnlösa i högre grad än de med båda föräldrarna födda i Sverige. Bland de födda 1950 hade 93 procent två Sverigefödda föräldrar. Andelen har minskat över åren och av de som föddes i Sverige år 2018 var det 59 procent. Med en större andel med minst en utrikes född förälder i befolkningen är det möjligt att andelen barnlösa i befolkningen som helhet ökar i kommande generationer.

Det finns också skillnader i andelen barnlösa efter utbildningsnivå. Bland kvinnor har andelen barnlösa bland de med en längre eftergymnasial utbildning minskat och av de födda i början av 1970-talet, som nyligen avslutat sitt barnafödande, har kvinnor som tillhör den utbildningsgruppen lägst barnlöshet av de som jämförs i denna rapport. För män som nyligen avslutat sitt barnafödande har de med en längre

eftergymnasial utbildning lägst barnlöshet i de allra flesta av de jämförda födelseårgångarna, se diagram 7.

Internationellt sett har Sverige förhållandevis låg barnlöshet och ett högt barnafödande jämfört med andra Europeiska länder. Det beror i stor utsträckning på väl utbyggd barnomsorg och föräldraförsäkring som gör det möjligt för kvinnor att kombinera barn och arbetsliv. I Sverige har de med en hög utbildningsnivå lägre eller samma barnlöshet som de med gymnasial utbildning. Så är det inte i många andra Europeiska länder där de med hög utbildningsnivå ofta har högst barnlöshet (Beaujouan et al., 2016).

Kvinnor har generellt sett högre utbildningsnivå än män och andelen med eftergymnasial utbildning ökade bland de födda under framförallt 1960- och 1970-talen. Ökningen har avtagit och exempelvis andelen som påbörjat högskolestudier vid 24 års ålder har varit relativt konstant, mellan 43 och 45 procent, för de födda under 1980- och 1990-talen (UKÄ, 2019). Detta tyder på ingen större förändring av utbildningsnivån för de som ännu inte kommit upp i de mest barnafödande åldrarna jämfört med de som just nu är i de åldrarna. Någon förändring av andelen barnlösa på grund av ändrad sammansättning i befolkningens utbildningsnivå är därför inte att vänta.

Inte bara andelen som studerar på universitet eller högskola kan spela roll utan även vid vilken ålder studierna sker och genomströmningstiden kan ha betydelse. I och med att många väntar med att få barn tills de är etablerade på arbetsmarknaden skulle en ökad etableringsålder på arbetsmarknaden, exempelvis på grund av en större andel som studerar, längre tid i studier eller ökad genomströmningstid, kan leda till att andelen barnlösa ökar. Fler som börjar studera i yngre åldrar eller kortare tid i studier skulle däremot kunna bidra till lägre barnlöshet.

Denna rapport har också visat att både kvinnor och män som är barnlösa i slutet av de barnafödande åldrarna i genomsnitt varit sysselsatta färre år och haft lägre inkomst än de som fick barn. Om det beror på att de som jobbar mer får barn eller om de som får barn jobbar mer går inte att säga utifrån denna studie. Det är möjligt att de som har yngre barn och därmed någon att försörja har större incitament att förvärvsarbeta än någon som endast försörjer sig själv. Det finns dock skillnader i andelen sysselsatta även i yngre åldrar bland de som senare får barn och de som inte får barn.

Då både kvinnor och män ofta väntar med barnafödande tills de etablerat sig på arbetsmarknaden skulle en ökad ålder vid etablering på arbetsmarknaden, en större andel med osäkra anställningar eller ökad arbetslöshet kunna innebära att andelen barnlösa ökar. Studier visar även att de med två utrikes födda föräldrar i lägre grad är sysselsatta och av de som är sysselsatta har i högre grad tidsbegränsade anställningar än de med minst en Sverigefödd förälder (SCB, 2019). Det skulle kunna vara en av förklaringarna till att de med två utrikes födda

föräldrar i högre grad är barnlösa än de med minst en Sverigefödd förälder. Med en ökande andel i befolkningen med två utrikes födda föräldrar kan det innebära en ökad andel barnlösa om det mönstret håller i sig. En minskad andel barnlösa skulle kunna ske vid exempelvis tidigare etablering på arbetsmarknaden, större andel fasta anställningar och minskad arbetslöshet. Även förändringar av familjepolitiska villkor skulle kunna bidra. Om föräldraförsäkringen ändras så att det exempelvis blir fördelaktigare för visstidsanställda och studenter att vara föräldralediga skulle kunna leda till att andelen barnlösa i framförallt yngre åldrar minskar. Försämringar av de familjepolitiska villkoren, exempelvis föräldraförsäkringen eller förändrade regler för barnomsorg skulle däremot kunna bidra till ökad barnlöshet.

Resultaten i rapporten har tydligt visat att de som bor med en partner i större utsträckning får barn än de som inte bor med en partner. Om utvecklingen går mot att fler inte hittar en partner eller väljer att leva utan en partner istället för med en partner skulle det kunna leda till en ökad andel barnlösa. En annan utveckling i framtiden skulle kunna vara att det blir vanligare att få barn utan en partner. Medicinteknisk utveckling och lagförändringar inom exempelvis assisterad befruktning, nedfrysning av ägg, donerade ägg och spermier samt surrogatmoderskap skulle både kunna bidra till att fler kan få barn på egen hand samt att fler av de som är ofrivilligt barnlösa kan få barn.

Något som skulle kunna bidra till en ökad barnlöshet är istället om hälsorelaterade och medicinska faktorer som exempelvis droganvändning, könssjukdomar, över- och undervikt, stress eller sexuella problem som alla är orsaker till ofrivillig barnlöshet ökar.

En framtida förändring av människors attityder till barn och familjebildande där fler vill leva utan barn kan också bidra till en ökad andel barnlösa. I dagens debatt förekommer även så kallad barnskam och klimatförändringar som argument för att inte få barn. Om det påverkar den framtida barnlösheten är däremot svårt att mäta genom registerstatistik.

Sammanfattningsvis finns det faktorer som kan tyda på att andelen barnlösa både kan komma att öka eller minska i framtiden. Under de senaste generationerna har andelen barnlösa i slutet av de barnafödande åldrarna inte förändrats speciellt mycket, men även mindre framtida förändringar påverkar antalet födda barn i befolkningsframskrivningen.

Kort om statistiken

Statistikens ändamål och innehåll

Syftet med statistiken är att studera vad som kännetecknar de som är barnlösa vid olika åldrar och de som förblir barnlösa i slutet av sina barnafödande åldrar efter olika bakgrundsvariabler. Både kvinnor och män studeras.

Statistikmyndigheten SCB ansvarar för Sveriges officiella befolkningsframskrivning och gör varje år en framskrivning av Sveriges befolkning. Antaganden görs om den framtida utvecklingen av barnafödandet, dödligheten och migrationen. Varje antagande utarbetas genom analyser av dessa komponenter. En fråga som är central för antagandena om barnafödande är barnlöshet. Resultaten från rapporten används som underlag för antagandet om det framtida barnafödandet i befolkningsframskrivningen. I detta kapitel ges en kortfattad beskrivning av statistiken och de olika källor som använts.

Definitioner och förklaringar

I antagandena om fruktsamhet i befolkningsframskrivningen görs separata antaganden för kvinnor födda i Sverige och utrikes födda kvinnor. För Sverigefödda kvinnor skattas det framtida barnafödandet utifrån ett kohortperspektiv och som en del av antagandet skattas andelen barnlösa, både i slutet av de barnafödande åldrarna och i yngre åldrar. För utrikes födda kvinnor används en mindre detaljerad metod där hänsyn till andelen barnlösa inte tas. Med anledning av det studeras i denna rapport endast Sverigefödda kvinnor och män.

Barnlöshet

Som barnlös räknas i denna rapport personer som inte fått barn i Sverige. Personer som fått barn utomlands och återvänt till Sverige och personer som adopterat barn betraktas här som barnlösa. Läs mer om de avgränsningar som gjorts under rubriken *Information om statistikens framställning* nedan.

Föräldrarnas bakgrund

Uppgift om personernas mor och far har hämtats från Flergenerationsregistret. Personerna delas sedan in i följande grupper utifrån föräldrarnas födelseland:

- Båda föräldrarna födda i Sverige
- En förälder född i Sverige, en utrikes född
- Båda föräldrarna utrikes födda

Hushållsställning

Hushållsställningen anger en persons relation till övriga personer i hushållet. Uppgiften har hämtats från hushållsstatistiken i Registret över totalbefolkningen (RTB). Personerna delas sedan in i följande grupper:

- Person i gift par. Här ingår även de i registrerat partnerskap.
- Person i samboförhållande.
- Ensamstående förälder. En person som bor tillsammans med ett biologiskt eller adopterat barn.
- Bor med föräldrarna. De som bor med minst en biologisk eller adoptivförälder.
- Ensamboende.
- Övrig person. En person som inte har någon barn-, förälder- eller partnerrelation med någon annan i hushållet.
- Uppgift saknas.
- Inte i Sverige.

Inkomst

Avser förvärvsinkomst och arbetsrelaterade ersättningar kommer från Inkomst- och taxeringsregistret (IoT) och har hämtats från den longitudinella databasen LISA. För personer som fått barn innan 45 års ålder har inkomsten mätts året innan första barnets födelse. För personer som är barnlösa vid 45 års ålder har inkomsten mätts varje år mellan 20 och 45 års ålder.

Sysselsättning

Uppgift om personernas sysselsättning har hämtats från den longitudinella databasen LISA. Databasen integrerar befintliga data från arbetsmarknadsområdet, utbildningsområdet och den sociala sektorn. Personerna delas sedan in i följande grupper:

- Sysselsatt. Utifrån ett antal villkor som bestämmer personernas sysselsättningsstatus är de antingen förvärvsarbetande eller ej förvärvsarbetande. Uppgift om sysselsättning härrör från Registrerad arbetsmarknadsstatistik (RAMS).
- Studerande. Uppgiften avser studiedeltagande i olika skolformer under höstterminen eller registrerad vid högskola. Uppgift om studerande härrör från registret Personer i utbildning.
- Varken sysselsatt eller studerande. Ej definierad som sysselsatt eller studerande enligt ovan.
- Inte i Sverige. Finns ej i Registret över totalbefolkningen (RTB) aktuellt år.

Om de både är klassade som sysselsatt och studerande har de fått statusen sysselsatt.

Utbildningsnivå

Utbildningsnivå, högsta enligt SUN (svensk utbildningsnomenklatur) mäts vid 35 års ålder och grupperas enligt följande:

- Uppgift saknas. Individer som har bortfallskod i utbildningsregistret (betyder att utbildning saknas helt eller är okänd).
- Förgymnasial utbildningsnivå. Individer som klassificerats med förgymnasial utbildning kortare än 9 år eller med förgymnasial utbildning 9 år (motsvarande).
- Gymnasial utbildningsnivå. Individer som har gymnasial utbildning högst 2-årig eller gymnasial utbildning 3 år.
- Eftergymnasial utbildningsnivå kortare än 3 år.
- Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre, inklusive forskarutbildning.

Ålder

I samtliga redovisningar som innefattar ålder är det ålder vid årets slut som avses.

Information om statistikens framställning

All information som använts för beräkningarna har hämtats från SCB:s befolkningsregister. Uppgifter om kvinnor och män som bodde i Sverige vid olika årsskiften har hämtats från Registret över totalbefolkningen (RTB). Information för åren 1969–2018 har använts. Uppgift om barnafödande kommer från Flergenerationsregistret. I det registret finns en koppling mellan förälder och barn.

Avgränsningar

Denna rapport avgränsats till att endast studera Sverigefödda kvinnor och män. I denna rapport används ordet barnlös om de som inte har fått barn i Sverige. Personer som fått barn utomlands och återvänt till Sverige och personer som adopterat barn betraktas här som barnlösa. Denna avgränsning har gjorts då huvudsyftet med studien är att vara underlag till fruktsamhetsantagandet i befolkningsframskrivningen. I framskrivningen används antagandet för att beräkna antalet barn som föds i Sverige. Barn födda utomlands eller utrikes adaptioner klassas i befolkningsstatistiken och i framskrivningen som invandrade personer. De som inte fått ett biologiskt barn kan ändå bo med det barn i hushållet, exempelvis sin partners barn.

I diagram 12 visas hur denna avgränsning påverkar andelen barnlösa kvinnor och män olika födelseår. För de födda på 1950-talet var det få som fick barn utomlands för att sedan flyttat tillbaka till Sverige. Skillnaden i andelen barnlösa när enbart Sverigefödda är med i beräkningarna och när även utrikes födda barn är med är små. Däremot är skillnaden jämfört med när adopterade utrikes födda barn är med större. Detta gäller både kvinnor och män.

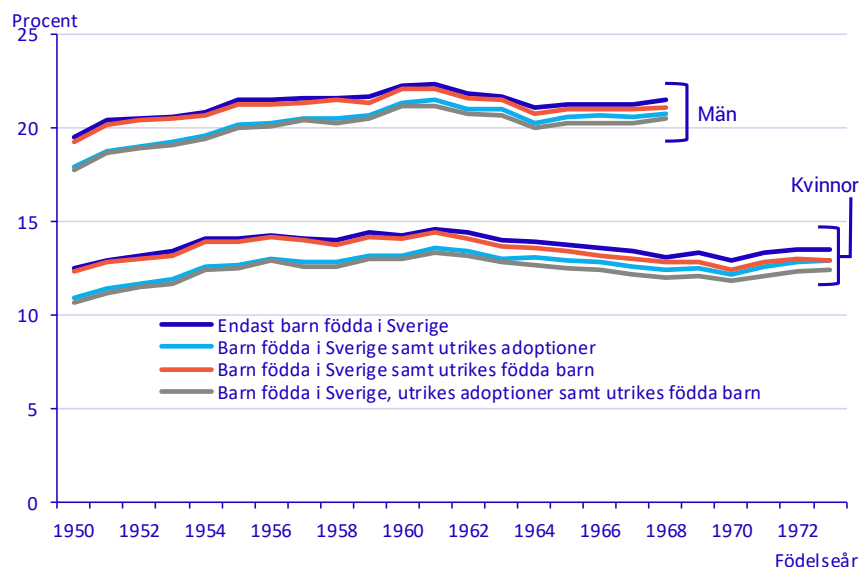

Över åren har utrikes adoptioner minskat samtidigt som det blivit vanligare att få barn utomlands och sedan flytta tillbaka till Sverige. För kvinnor födda 1973, de som fyllde 45 år 2018, hade dessa lika stor påverkan på den totala barnlösheten. Ungefär 250 kvinnor som inte fått barn i Sverige hade fått barn utomlands och något fler hade inte fått barn i Sverige men adopterat ett barn fött utomlands. Om både barn födda utomlands och adoptioner från utlandet tas med skulle andelen barnlösa bland de som nyligen avslutat sitt barnafödande bli ungefär 1 procentenhet lägre än när endast barn födda i Sverige är med i beräkningarna. Samma mönster finns för männen som fyllde 50 år 2018, de födda 1968.

Diagram 12

Andel barnlösa kvinnor och män när barn födda i Sverige, födda utomlands och utrikes adoptioner är med i beräkningarna, efter födelseår

Proportion of childless women and men when children born in Sweden, foreign born and foreign adoptions are included in the calculations, by year of birth. Percent

Information om statistikens kvalitet

Det datamaterial som är utgångspunkt för denna studie är SCB:s Register över totalbefolkningen (RTB) och Flergenerationsregistret. Registren är baserade på uppgifter från folkbokföringen. Brister i rapporteringen om utvandring kan resultera i övertäckning om inte flyttning anmäls till folkbokföringen. Studier tyder på att registret innehåller en del personer som inte längre bor i landet. Det uppskattas att de utgör mindre än en procent av den totala befolkningen, men andelen är lägre bland personer födda i Sverige, vilka endast är de som studeras i denna rapport.

Flergenerationsregistret innehåller uppgifter om barn födda 1932 och senare (som var vid liv 1961). Uppgift om pappan saknas något oftare än uppgift om mamman. Andelen barn med uppgift om fadern har dock ökat med tiden. Det innebär att färre uppgifter saknas för yngre generationer.

Referenser

Eva Beaujouan, Zuzanna Brzozowska & Kryštof Zeman. (2016). The limited effect of increasing educational attainment on childlessness trends in twentieth-century Europe, women born 1916–65, *Population Studies*, 70:3, 275–291

Marika Jalovaara & Anette Eva Fasang. (2017). From never partnered to serial cohabitators: Union trajectories to childlessness, *Demographic Research*, 36:66, 1703–1720

Prop. 2017/18:155. (2017). *Modernare regler om assisterad befruktning och föräldraskap*.

Q-IVF. (2019). *Fertilitetsbehandlingar i Sverige. Årsrapport 2019*

SCB. (1999). *Befolkningsutvecklingen under 250 år – Historisk statistik för Sverige*. Demografiska rapporter 1999:2

SCB. (2000). *Varför föds det så få barn? – Resultat av en enkätundersökning om vad som påverkar beslutet att få barn*. Demografiska rapporter 2000:1

SCB. (2009). *Barn eller inte? Resultat från en enkätundersökning om kvinnors och mäns inställning till barnafödande*. Demografiska rapporter 2009:2

SCB. (2013). *Barnafödande i nya relationer*. Demografiska rapporter 2013:2

SCB. (2014a). *Utrikes föddas barnafödande - före och efter invandring*. Demografiska rapporter 2014:4.

SCB. (2014b). *Generationer genom livet – en demografisk beskrivning av födda under 1900-talet*. Demografiska rapporter 2014:2

SCB. (2017). *Barn eller inte? Registeruppföljning av en enkätundersökning från 2009*. Demografiska rapporter 2017:1

SCB. (2018). *Sveriges framtida befolkning 2018–2070*. Demografiska rapporter 2018:1

SCB. (2019). *Integration En beskrivning av läget i Sverige*. Integration: Rapport 13

Tomáš Sobotka. (2017). Childlessness in Europe: Reconstructing Long-Term Trends Among Women Born in 1900–1972. I Michaela Kreyenfeld & Dirk Konietzka (eds.), *Childlessness in Europe: Contexts, Causes, and Consequences*. Demographic Research Monographs

UKÄ. (2019). *Universitet och högskolor årsrapport 2019*. Rapportnummer 2019:11

Tabellbilaga

Tabell T.1

Medelbefolkning samt andelen barnlösa kvinnor vid 30, 35, 40, 45 och 50 års ålder efter födelseår

Mean population and proportion of childless women at ages 30, 35, 40, 45 and 50 by year of birth

Födelseår	30 års ålder		35 års ålder		40 års ålder		45 års ålder		50 års ålder	
	Medel- befolkning	Andel barnlösa	Medel- befolkning	Andel barnlösa	Medel- befolkning	Andel barnlösa	Medel- befolkning	Andel barnlösa	Medel- befolkning	Andel barnlösa
1950	52 400	22,6	52 100	15,4	51 800	13,1	51 400	12,5	50 900	12,4
1951	50 300	23,7	50 000	16,0	49 600	13,5	49 200	12,9	48 800	12,8
1952	50 400	24,8	50 100	16,5	49 800	13,8	49 400	13,2	48 900	13,1
1953	50 400	26,1	50 000	16,9	49 700	14,0	49 300	13,4	48 900	13,3
1954	48 400	27,8	48 100	18,0	47 800	14,7	47 400	14,1	47 100	14,0
1955	49 400	28,6	49 200	18,1	48 800	14,6	48 500	14,1	48 100	13,9
1956	49 400	30,0	49 100	18,6	48 700	15,0	48 400	14,3	48 000	14,2
1957	49 600	30,6	49 300	18,5	48 900	14,7	48 600	14,1	48 200	14,0
1958	48 500	31,4	48 200	18,6	47 800	14,6	47 600	14,0	47 300	13,9
1959	48 000	32,3	47 600	19,0	47 200	15,1	47 000	14,4	46 700	14,2
1960	47 200	32,0	46 800	19,0	46 400	15,1	46 200	14,3	45 900	14,1
1961	48 100	32,7	47 600	19,5	47 200	15,5	47 000	14,6	46 700	14,5
1962	49 400	32,6	48 800	19,6	48 500	15,3	48 300	14,4	48 000	14,3
1963	51 600	32,2	50 900	19,4	50 700	15,0	50 500	14,0	50 200	13,8
1964	56 400	32,5	55 700	19,6	55 500	14,9	55 200	13,9	54 900	13,8
1965	56 100	33,1	55 400	19,9	55 200	14,8	54 900	13,8	54 600	13,7
1966	55 900	34,3	55 300	20,2	55 100	14,6	54 800	13,6	54 500	13,5
1967	54 900	35,3	54 400	20,4	54 200	14,5	54 000	13,4	53 700	13,3
1968	51 500	37,1	51 100	20,6	50 800	14,3	50 600	13,1	50 300	13,0
1969	48 500	39,1	48 100	21,1	47 800	14,5	47 700	13,3		
1970	49 600	41,0	49 200	21,2	48 900	14,1	48 700	12,9		
1971	51 200	43,2	50 900	21,7	50 600	14,5	50 400	13,3		
1972	50 500	44,2	50 100	21,9	49 900	14,8	49 700	13,5		
1973	49 700	45,1	49 200	22,3	48 900	14,7	48 800	13,5		
1974	49 800	45,8	49 300	22,0	49 100	14,6				
1975	46 900	46,4	46 500	22,2	46 300	14,8				
1976	44 300	47,3	43 900	22,6	43 700	15,1				
1977	43 100	47,4	42 700	22,2	42 600	15,1				
1978	41 900	47,2	41 700	22,5	41 500	15,4				
1979	43 400	46,8	43 100	23,0						
1980	43 800	46,9	43 500	23,1						
1981	42 700	47,5	42 400	23,5						
1982	42 100	46,9	41 800	24,6						
1983	41 500	47,1	41 300	24,7						
1984	42 600	47,7								
1985	44 800	47,7								
1986	46 600	48,0								
1987	48 300	49,3								
1988	51 300	49,7								

Tabell T.2

Medelbefolkning samt andelen barnlösa män vid 30, 35, 40, 45 och 50 års ålder efter födelseår

Mean population and proportion of childless men at ages 30, 35, 40, 45 and 50 by year of birth

Födelseår	30 års ålder		35 års ålder		40 års ålder		45 års ålder		50 års ålder	
	Medel- befolkning	Andel barnlösa	Medel- befolkning	Andel barnlösa	Medel- befolkning	Andel barnlösa	Medel- befolkning	Andel barnlösa	Medel- befolkning	Andel barnlösa
1950	55 700	39,3	55 300	26,9	54 800	22,0	54 100	20,1	53 300	19,5
1951	53 100	41,4	52 600	28,4	52 200	22,9	51 400	21,0	50 700	20,4
1952	53 200	43,3	52 800	29,0	52 200	23,1	51 600	21,2	50 900	20,5
1953	53 300	45,0	52 800	29,7	52 400	23,4	51 700	21,4	51 000	20,6
1954	50 900	46,5	50 400	30,2	49 900	23,5	49 300	21,6	48 700	20,9
1955	52 000	48,3	51 500	31,0	50 800	24,2	50 300	22,2	49 700	21,5
1956	52 800	49,1	52 300	31,1	51 700	24,5	51 100	22,4	50 500	21,5
1957	51 500	50,1	51 000	31,4	50 400	24,7	49 900	22,5	49 300	21,6
1958	51 200	50,7	50 800	31,6	50 100	24,8	49 700	22,5	49 100	21,6
1959	51 000	50,4	50 500	31,3	49 900	24,9	49 600	22,5	49 000	21,7
1960	49 300	50,6	48 700	32,4	48 100	25,8	47 700	23,3	47 200	22,3
1961	50 700	50,2	50 100	32,6	49 500	25,8	49 100	23,3	48 600	22,4
1962	51 900	49,7	51 200	32,7	50 700	25,8	50 200	22,8	49 700	21,9
1963	54 800	49,3	54 100	32,5	53 700	25,5	53 200	22,7	52 600	21,7
1964	59 000	49,6	58 200	33,1	57 800	25,2	57 200	22,1	56 700	21,1
1965	59 400	50,5	58 500	34,0	58 200	25,4	57 600	22,3	57 100	21,3
1966	59 400	52,5	58 700	34,8	58 200	25,5	57 800	22,3	57 300	21,3
1967	58 700	53,9	57 900	35,1	57 500	25,5	57 000	22,3	56 500	21,3
1968	54 300	56,3	53 800	35,7	53 400	25,7	53 000	22,4	52 500	21,5
1969	51 900	58,3	51 500	36,1	51 000	25,6	50 600	22,2		
1970	52 400	60,3	51 900	36,7	51 500	25,8	51 200	22,4		
1971	54 600	61,5	54 100	36,6	53 600	25,5	53 300	21,8		
1972	53 800	62,7	53 300	37,0	52 900	25,4	52 500	22,0		
1973	52 800	63,3	52 100	36,8	51 700	25,0	51 300	21,4		
1974	53 000	63,5	52 400	36,7	52 000	25,1				
1975	49 700	63,6	49 100	36,1	48 800	25,3				
1976	47 100	64,1	46 600	36,8	46 200	25,6				
1977	46 100	63,8	45 600	36,6	45 200	25,5				
1978	44 400	63,7	43 900	36,6	43 600	25,6				
1979	45 900	64,0	45 400	37,1						
1980	46 300	63,3	45 800	36,9						
1981	44 800	63,9	44 400	38,2						
1982	44 600	63,7	44 200	38,4						
1983	44 400	64,2	43 900	39,1						
1984	45 300	64,1								
1985	47 700	64,0								
1986	49 200	64,9								
1987	50 400	65,6								
1988	54 600	66,2								

Tabell T.3

Medelbefolkning och andel barnlösa kvinnor vid 35 och 45 års ålder efter föräldrarnas födelse-land och födelseår

Mean population and proportion of childless women at ages 35 and 45 by parents' country of birth and year of birth

Födelseår	Båda föräldrarna födda i Sverige		En förälder född i Sverige, en utrikes född		Båda föräldrarna utrikes födda	
	Medelbefolkning	Andel barnlösa	Medelbefolkning	Andel barnlösa	Medelbefolkning	Andel barnlösa
35 års ålder						
1950	48 200	15,3	2 700	16,2	1 100	18,4
1955	44 300	17,9	3 600	19,3	1 300	20,8
1960	41 000	18,6	4 200	21,9	1 600	21,3
1965	48 400	19,5	5 100	22,8	2 000	22,8
1970	42 300	20,7	4 400	23,9	2 500	25,2
1975	40 100	21,7	4 300	24,7	2 100	26,5
1980	36 700	22,4	4 400	25,6	2 400	29,8
1983	34 800	23,7	4 100	28,4	2 300	32,2
45 års ålder						
1950	47 700	12,4	2 700	13,2	1 000	14,6
1955	43 700	13,9	3 500	15,4	1 300	17
1960	40 600	14	4 100	16,7	1 600	16,3
1965	48 000	13,5	5 000	15,7	2 000	16,2
1970	41 900	12,5	4 300	14,8	2 500	16,1
1973	42 500	13,1	4 200	15,2	2 100	16,5

Tabell T.4

Medelbefolkning och andel barnlösa män vid 35 och 50 års ålder efter föräldrarnas födelse-land och födelseår

Mean population and proportion of childless men at ages 35 and 50 by parents' country of birth and year of birth

Födelseår	Båda föräldrarna födda i Sverige		En förälder född i Sverige, en utrikes född		Båda föräldrarna utrikes födda	
	Medelbefolkning	Andel barnlösa	Medelbefolkning	Andel barnlösa	Medelbefolkning	Andel barnlösa
35 års ålder						
1950	51 200	26,7	2 900	28,5	1 200	31,8
1955	46 200	30,8	3 900	32,1	1 400	35,9
1960	42 700	32,0	4 300	34,6	1 600	35,5
1965	51 100	33,6	5 300	37,1	2 100	36,4
1970	44 700	36,2	4 600	39,4	2 600	40,1
1975	42 400	35,6	4 400	38,5	2 300	41,0
1980	38 700	36,0	4 500	41,2	2 600	42,0
1983	37 200	38,2	4 300	43,4	2 400	45,1
50 års ålder						
1950	49 500	19,4	2 800	20,4	1 000	19,8
1955	44 600	21,4	3 700	21,4	1 300	25,1
1960	41 500	22,0	4 100	24,2	1 600	25,6
1965	49 900	20,9	5 200	23,3	2 000	24,4
1968	45 700	21,2	4 700	23,3	2 200	24,4

Tabell T.5

Medelbefolkning och andel barnlösa kvinnor vid 35 och 45 års ålder efter utbildningsnivå och födelseår

Mean population and proportion of childless women at ages 35 and 45 by level of education and year of birth

Födelseår	Förgymnasial utbildning		Gymnasial utbildning		Eftergymnasial utbildning kortare än 3 år		Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre	
	Medelbefolkning	Andel barnlösa	Medelbefolkning	Andel barnlösa	Medelbefolkning	Andel barnlösa	Medelbefolkning	Andel barnlösa
35 års ålder								
1950	10 900	13,3	24 100	12,8	7 600	17,2	8 900	22,4
1955	9 300	15,0	24 300	16,1	8 500	21,1	6 800	24,8
1960	6 500	15,8	25 600	17,0	8 700	21,9	5 800	26,2
1965	4 700	18,8	31 900	17,4	10 200	22,6	8 500	26,4
1970	3 100	20,3	25 000	17,9	8 300	22,5	12 700	26,9
1975	1 900	23,5	18 900	19,4	5 300	26,8	20 000	22,8
1980	2 100	23,0	14 700	21,5	5 600	27,9	20 800	22,3
1983	2 200	27,4	13 600	22,6	6 100	27,9	19 000	24,1
45 års ålder								
1950	10 800	11,9	24 000	10,7	7 500	13,3	8 800	16,5
1955	9 100	13,2	24 000	13,0	8 400	14,9	6 700	16,2
1960	6 400	13,3	25 200	13,2	8 500	15,1	5 700	17,0
1965	4 600	16,0	31 400	12,7	10 000	13,7	8 400	14,3
1970	3 000	16,2	24 600	12,0	8 100	12,4	12 500	12,6
1973	2 700	22,0	20 700	12,6	6 600	14,1	18 100	11,6

Tabell T.6

Medelbefolkning och andel barnlösa män vid 35 och 50 års ålder efter utbildningsnivå och födelseår

Mean population and proportion of childless men at ages 35 and 50 by level of education and year of birth

Födelseår	Förgymnasial utbildning		Gymnasial utbildning		Eftergymnasial utbildning kortare än 3 år		Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre	
	Medelbefolkning	Andel barnlösa	Medelbefolkning	Andel barnlösa	Medelbefolkning	Andel barnlösa	Medelbefolkning	Andel barnlösa
35 års ålder								
1950	15 100	28,2	24 200	24,9	6 600	25,5	8 600	30,0
1955	11 800	31,3	25 100	30,3	6 700	29,9	7 300	32,7
1960	9 200	32,3	25 900	31,2	6 800	33,7	6 400	35,0
1965	7 400	35,0	33 500	31,3	9 600	36,8	7 800	41,1
1970	4 500	41,0	28 900	33,7	8 400	38,5	9 900	41,9
1975	2 800	38,9	25 800	33,4	6 200	41,8	13 800	37,4
1980	3 700	41,6	21 800	34,2	6 300	41,3	13 700	36,7
1983	4 000	43,3	20 500	35,6	6 800	42,2	12 200	40,6
50 års ålder								
1950	14 600	22,6	23 600	18,6	6 400	16,8	8 400	18,0
1955	11 300	24,9	24 300	21,3	6 500	18,3	7 000	17,2
1960	8 800	25,0	25 000	22,5	6 600	20,5	6 200	17,7
1965	7 100	27,2	32 500	20,9	9 400	19,7	7 500	17,6
1968	4 800	29,3	29 900	21,2	8 800	20,6	8 700	17,6

No children - differences in childlessness between women and men in various groups

Summary

Statistics Sweden produces a projection of Sweden's population every year. The projection makes assumptions on factors such as the future development of childbirth. A central matter in assumptions on childbirth is the percentage of women who do not give birth to any children.

The aim of this report is to study specific characteristics of persons who are without children at different ages and those who remain childless at the end of their childbearing years based on various background variables. Both women and men were looked at. The results of this report are used as a basis for assumptions on future childbirth figures in the population projection.

The assumptions on fertility in the population projection include separate assumptions for women born in Sweden and foreign born women. Part of the assumption on Swedish born women's childbearing includes estimating the proportion of persons without children, both at the end of their childbearing years and earlier. For foreign born women, a less detailed approach is used, which does not include information on the proportion of persons without children. For this reason, this report only looks at Swedish born women and men. In this publication, childlessness is defined as not having given birth in Sweden.

There are numerous factors that affect why women and men are without children. Childlessness can be roughly divided into voluntary and involuntary childlessness. This statistic is produced with information from Statistics Sweden's Population Register, which only shows whether or not a person had children. To determine whether persons who did not have children were voluntarily or involuntarily childless would require asking them, which was not done.

Normally, the proportion of women and men without children is measured at the end of the childbearing years. This report looks at women aged 45 and men aged 50. Few people have their first children after this age. Among those who recently reached an age after which few people have their first child, that is, women born in 1973 and men born in 1968, 13.5 percent of women and 21.5 percent of the men do not have children.

The report also examines younger persons who have not reached the end of their childbearing years, for example the proportion of persons aged 35 who do not have children. A factor that is relevant for the number of persons without children, especially among younger people, is their age when they have their first child. When the age when they have their first child increases, the proportion of young people without children also increases.

The fact that more people study at university or at higher education institutions, together with other factors, has contributed to a higher average age for new parents among those who have children. Despite the fact that a higher proportion of people were without children at, for example, 35 years, by the end of their childbearing years, there was no difference in the proportion of persons without children. Among persons born in the late 1970s, who have not reached the end of their childbearing years, the proportion of persons aged 35 years without children has continued to increase.

As a larger proportion of Sweden's population is foreign born, the proportion of persons born in Sweden with one or two foreign born parents is also increasing. The proportion of women and men without children is smaller among those with two Swedish born parents than among those with two foreign born parents.

The report also examines the proportion of persons with no children by level of education. The proportion of the population with a post-secondary education has increased and the proportion of persons with compulsory education has declined over the generations. Over several generations, men with a longer post-secondary education have had the lowest levels of childlessness at the age of 50, compared to men with a shorter education. Among women born in the 1950s and 1960s, the lowest levels of childlessness was among those with secondary education at the age of 45. The proportion of women with no children among persons with secondary education has remained stable between the years of birth in the comparison. On the other hand, among those with a longer post-secondary education, the proportion of persons with no children has declined, and among women born in the early 1970s, childlessness has been lowest at this education level. At the same time, childlessness among both women and men has increased among those with compulsory education - a group that also decreased in size.

The report analyses some background variables that change from year to year. Persons who do not have children at the end of their childbearing years are compared with persons who have children, based on employment, income, and family situation earlier in life. The results show that both women and men without children at the end of their childbearing years were employed, on average, fewer years and had lower incomes than those who had children. In many cases, having a partner is a prerequisite for having children, and the family situation is a factor that greatly affects childbearing and childlessness. The results

show that persons who live with a partner to a greater extent have children than those who do not live with a partner.

The report concludes with a chapter that discusses how the proportion of persons without children may evolve in the future and factors that may lead to increased or decreased levels of childlessness.

List of tables

Percentage distribution of parents' country of birth for born in 1950, 1960, 1970 and 1980.....	18
Proportion of childless women by year of birth, parents' country of birth and age. Percent.....	20
Proportion of childless men by year of birth, parents' country of birth and age. Percent.....	21
Percentage distribution of level of education at age 35 for women and men born in 1950, 1960, 1970 and 1980	22
Proportion of childless women by year of birth, level of education and age. Percent.....	24
Proportion of childless men by year of birth, level of education and age. Percent	25

List of graphs

Proportion of childless, women at age 45 and men at age 50, by year of birth. Percent	9
Mean age at birth of first child for women and men by year of birth. Age at end of year	13
Age specific fertility rates for first child for women and men by age and selected years of birth. Children per woman/man	14
Proportion of childless women and men at ages 30, 35, 40, 45 and 50 by year of birth. Percent	16
Proportion of childless women and men by age and year of birth. Percent	17
Proportion of childless women and men at ages 35 and 45/50 by parents' country of birth and year of birth. Percent	19
Proportion of childless women and men at age 35 and 45/50 by level of education and year of birth. Percent.....	23
Proportion of childless women born in 1970–73 and men born in 1965–68 at age 45/50 by level of education and parents' country of birth. Percent	26
Percentage distribution of employment status for women and men born 1972 by level of education and age. Percent	29
Annual earned income the year before the birth of the first child and at corresponding age for those who did not have children. Women and men born in 1972 by level of education and age. SEK in thousands.....	31
Percentage distribution of household status for women and men born 1978 by age. Percent	33
Proportion of childless women and men when children born in Sweden, foreign born and foreign adoptions are included in the calculations, by year of birth. Percent	40

List of terms

B	barn barnlös bor med båda föräldrarna eftergymnasial	children childless living with both parents post-secondary
E	eller en förälder ensamboende ensamstående förälder ett	or one parent living alone lone parent one
F	fått barn född(-a) födelseland födelseår förgymnasial föräldrar	has has children born country of birth year of birth compulsory parents
G	gift par gymnasial	married couple upper secondary
H	högst	no more than
I	i inte i Sverige	in not (registered) in Sweden
K	kortare kvinnor	shorter women
L	längre	longer
M	medelbefolkning män	mean population men
P	person	person
S	samboförhållande studerande Sverige sysselsatt	cohabiting relationship in education Sweden employed
T	totalt tusental	total thousands
U	uppgift saknas utbildning utrikes född	missing education born abroad

V	varken vid	neither at
Å	ålder år årsinkomst	age year/years annual income
Ä	än	than
Ö	övrig person	other person

SCB beskriver Sverige

Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut.